

'T Kriekende kriekske – J.J. Cremer

Het handschrift is gedateerd 22 juli - 18 september 1856 en is in het bezit van de Koninklijke bibliotheek. De novelle is waarschijnlijk geschreven in Loenen aan de Vecht.

Even eens in de Koninklijke bibliotheek: het handschrift van de Duitse vertaling: Das zirpende Grillchen. [Gedateerd tussen ca. 1862 en 1880]. Uit: Stukken van of met betrekking tot J.J. Cremer ; nr. 14. Anonieme vertaling van 't Kriekende kriekske (1856); Met correcties door de auteur. 30 fol.

1^e druk in: De Geldersche volksalmanak, 1857. Arnhem: A. Nijhoff & Zn., 1857. p. 102-167. Met afb.

2e druk in: Nieuwe Over-Betuwsche vertellingen. Leiden: A.W. Sijthoff, 1866. p. 45-80.

3e druk in: In de Betuwe : licht en schaduw. Leiden: A.W. Sijthoff, c. 1868. 46 p.

4e druk in: Betuwsche novellen. Leiden: A.W. Sijthoff, [1870]. 't Kriekende kriekske, p. 45-80. En Grietje op 't Honings-arf.

5e druk in: 't kriekende kriekske : Overbetuwsche vertelling. Leiden: A.W. Sijthoff, [1874]. 46 p. 4e druk. Algemeene bibliotheek, no. 69.

6e druk in: Overbetuwsche novellen. - Leiden: A.W. Sijthoff, 1877. p. 45-80. (met 8 andere novellen uitgegeven).

7e druk in: Overbetuwsche novellen. Amsterdam: Gebr. Koster, [1880]. p. 45-80. (samen met Grietje op 't Honings-arf).

8e druk in: Romantische werken, deel 12. Amsterdam: D. Noothoven Van Goor, 1881. p. 1-30

9e druk in: Overbetuwsche novellen. Leiden: A.W. Sijthoff, ca. 1881. 7^e druk. p. 1-27. Vijftig-cents-editie, no. 18.

10e druk in: Overbetuwsche novellen. Leiden: A.W. Sijthoff, ca. 1900. 9e druk. p. 1-27. Bibliotheek van Nederlandsche schrijvers.

11e druk in: Overbetuwsche novellen. Leiden: A.W. Sijthoff, ca. 1900. 10e druk. p. 1-27. Bibliotheek van Nederlandsche schrijvers.

12e druk in: Leidsche herdrukken. Leiden: A.W. Sijthoff, 1905. Leidsche herdrukken, no. 1. p. 32-58.

13e druk in: : 't Pauweveerke, enz. tien novellen. Leiden: A.W. Sijthoff's uitg.-mij., [1909]. p. 32-58. Bibliotheek voor het Nederlandsche volk. Deel 2. (Nieuwe uitgave van de Leidsche herdrukken).

14e druk in: Overbetuwsche novellen: 't kriekende kriekske [...et al.]. Leiden: A.W. Sijthoff's uitg.-mij., ca. 1920. 11e druk. p. 1-27.

15e druk in: Overbetuwsche novellen: 't kriekende kriekske [...et al.]. Leiden: A.W. Sijthoff's uitgeverij, ca. 1935. 12e druk. Romantische werken. p. 1-27.

16e druk in: Overbetuwsche novellen: 't kriekende kriekske [et al.]. Leiden: A.W. Sijthoff's uitgeverij n.v., [1940]. 13^e druk. 365 p.

17e druk in: Schoeffele ien de hof : Betuwsche vertellingen. Nijmegen: Drukkerij Trio, 1980. p. 1-21. Bewerkt door Thijs van Woerkom.

18e druk in: Distels in 't weiland : Over-Betuwsche vertellingen ... [ingeleid door H.J. Eijssens. 's-Gravenhage: Kruseman's uitgeversmaatschappij b.v., [1980]. p. 37-66. Met afb. Fotografische herdruk van de uitgave uit 1865.

19e druk: Het kriegende kriekske : een verhaal uit de Driel in de Betuwe : uit Overbetuwsche novellen van J.J. Cremer : bewerkt door Jan Sterenborg. Bewerking van de 10^e druk van Sijthoff. 's Gravenmoer, augustus 2011. Met afbeeldingen, samenvatting en vertaling van Drielse woorden (dialect) naar hedendaags Nederlands. Alleen digitaal verschenen via [naar novelle](#). (De vrije culturele ruimte).

Vertaling in het Duits: In: Holländische Novellen : nach dem Niederländischen von W. Lange, Fr. Schnettler und A. Steinbach. Leipzig: Druck und Verlag von Philipp Reclam jun, [1880]. 613 p. p. 401-441: Das zirpende Grillchen.

Das zirpende Grillchen. New York : Gebr. K. und N. Benzinger, [188-?]. Familien-Bibliothek, 3. Ser., No. 14.; Familien-Bibliothek, No. 64. Aus dem Holländischen übersetzt von W. Lange.

No. 1 76 Car-Belvedere Novellen

134 B II / 19

Kriechende Kriechste

J. J. Bremer

Falt. 1865

Sept. 1856

22 July 16.

Op de baeren ook lasten die in den hoerbou
 waren! op de ook lasten! want; al drie dagen andriet was
 & in het ginst van de stikken.
 warm was, smoor men, en op & land naar & gemeen
 de ges, hier vier gehert en gestreid, en ginder
 vier geopperd of oppeloijen, zoages die ^{maholme} ~~land~~ en
 derms de uut as vliekopper, en de dronken. - de don-
 ken, krek wat de krieger koates, maar veur & groot.
 de deil & allerlijste kouwe koffie of thee uut de
 teut van in ketelje.

De dorpsklok sloeg twaalf.
 & was aardig om te zien hoe al wat markt met een:
 "Lieve, " "He! He!" "Eindelijk" of "Daar he! de met de
 twaalfen, gavel of harken vallen, liet en ieder - snakte
 de naar rust, & de onder & lomme was een der knust mit
 gez of in de schaduw was een gas geladen hooversagen & liet een
 lang begeerd plakje uitsoekt.

De potjes, pannetje, maar & meeste de soldaten, keteljes
 met den middagkost gevuld gingen al was uut de han-
 den van de ontraandig, uitgenoten ^{kipdier} of traertje of reupje
 in de handen der schiften der over; de aenval werd al
 gromm en de landlieden jong en oud deden kuit aan de
 deidappels met aienbotter of de poulen met wortel,
 heerlyk te goed en hadden & land twee re met de
 vlakke hand den mond korten afrijgen maar.....
 dronken nog erst in en quembu, soe taen liggen
 de een in & keur in ander ^{ghalmege} op den buik
 in derde ^{in in dreug greppel} ^{moog b loven, waer te waeren of} en anderen ^{met}
 gaengen krek, moog te meinden dat ze & best in werke stil koston
 sloppen.

Onder de terugtrekking die & maal in & land hadde
 gebracht bevond die & lomme ~~Flage~~ Kanneke
 was de camp dootje van ~~de~~ Pleagers die voor
 (24) 160000

29

41 En ga, want uw aanblik is 't bijz. diep sch-
pende onschuld, hij ^{en hij kerkent} pynt ^{ga - ga verre!}
En ga, waerde lief, kom nog ^(die heet de doode) ^{en nadie} te neem
uwe bede: "Hooft ge een Kriekote dat kriekt
in uw woning, dat kriekt op de heerde, of kriek
in de meide, denk dan aan haw wies heede my w' schets.
En + en - deke den uw hart met het hooftdehild
de liefde!"

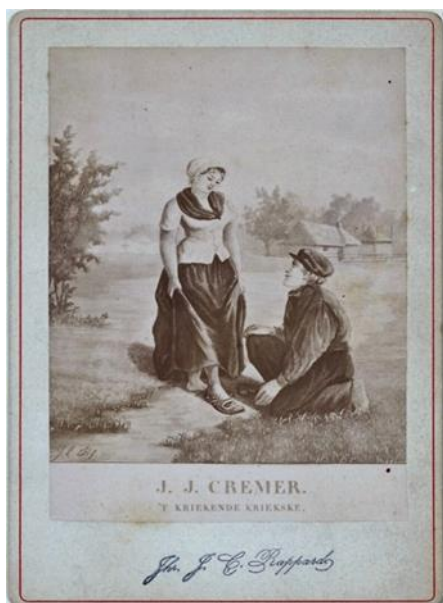
18 Sept. 56.

Dit handschrift heb ik gevonden van de
zouge / wotik vriendelyk terugverzoekt!

en deë a solzen kriekske wou vangen dat in 't gras kriekte.

Tekening van J.J. Cremer in de Geldersche volksalmanak van 1857 bij 't Kriekende kriekske.

Kaart met afbeelding van 't Kriekende kriekske.

Afbeelding bij een heruitgave van 't Kriekende kriekske.

Afbeelding bij een heruitgave van 't Kriekende kriekske.

Leydsche courant, 4 april 1857:

Onder de hoedanigheden, waardoor zich Cremers werk onderscheidt, noemen wij, magt over zijn onderwerp, spaarzaamheid, gemakkelijken slag van verhalen, voorstellen, voortzetten, aan een hechten, overgaan van den eenen toon in den anderen, het nemen en doen van gelukkige wendingen en grepen, (De regte Josef blz. 2—5) en het in zekeren zin onwillekeurig bereiken eener groote verhevenheid door de meest ongezochte middelen ('t **Kriekende Kriekske** blz. 133). Gaarne haalden wij de brokken aan, waarop wij het oog hebben, doch moeten ons bekorten. Wilden wij vervolgens nog kritiek uitoefenen, zouden wij ons inzonderheid naar een gebied dienen te begeven (*), waar Cremer het landleven en den boerenstand ontrouw wordt, en enkel de *Betwische Novellen* liggen voor ons. Na de uitgave zijn ze door een zesde, 't **Kriekende Kriekske**, tot een half dozijn vermeerderd. Slechts een half dozijn verhaaltjes! Oppervlakkig beschouwd, welk een gering letterkundig contingent! maar belangrijker voor de regtbank van den goeden smaak en de ware kunst en waarschijnlijker voorwaarden van leven bevattende dan menig paar lijvige boekdeelen.

Anacréon n'a laissé qu'une page
Qui flotte encor sur l'abîme du temps.

L. April 1857.

J. K.

Vaderlandsche letteroefeningen, 1857:

We spraken daar van dialect: de Heer DE VISSER heeft dat misschien wat al te duidelijk en waar, wat al te weinig gekuischt willen weêrgeven, doch zoo doende wordt de taal soms bijna onverstaanbaar. CREMER gaat, dunkt ons, zoo ver niet in zijn »*Kriekende Kriekske*». — Deze Betuwsche Novelle hebben we

Gedigitaliseerd

voor 't laatst bewaard, omdat ze de meeste aandacht verdient.

Onlangs lazen we in den *Algemeene Konst- en Letterbode* (*) eene aankondiging van de *Betuwsche Novellen* door J. J. CREMER, waarin we o. a. de volgende opmerking vonden:

»Er is iets in van die ongekunstelde frischheid, van die naïve eenvoudigheid, die, met kunst voorgesteld, hare eigenaardige aantrekkelijkheid heeft, maar — is in dit alles niet iets onwaars, iets conventioneels, en daarbij iets weeks? Of die boertjes en boerinetjes niet wat paradijsachtig onschuldig en idylliesch braaf zijn?»

voor 't laatst bewaard, omdat ze de meeste aandacht verdient.

Onlangs lezen we in den *Algemeene Konst- en Letterbode* (*) eene aankondiging van de *Betuwsche Novellen* door J. J. CREMER, waarin we o. a. de volgende opmerking vonden:

»Er is iets in van die ongekunstelde frischheid, van die naïve eenvoudigheid, die, met kunst voorgesteld, hare eigenaardige aantrekkelijkheid heeft, maar — is in dit alles niet iets onwaars, iets conventioneels, en daarbij iets weeks? Of die boertjes en boerinetjes niet wat paradijsachtig onschuldig en idylliesch braaf zijn?»

En verder: »De boertjes en boerinetjes staan somtijds buiten de werkelijkheid, hun onschuld en eenvoud doen eer aan een ideaal, utopisch land denken, dan aan eene Nederlandsche provincie in de 19^e eeuw.»

Als CREMER, vóór het schrijven van zijn »*Kriekende Kriekske*», de wel wat gekunstelde aankondiging had kunnen lezen, waaruit we bovenstaande regels hebben aangehaald, zouden we geneigd zijn te gelooven, dat hij met de daar geopperde bedenking had ingestemd; want in dit verhaal komt slechts ééne figuur voor, die aan een ideaal zou kunnen doen denken, terwijl de overige figuren allen bewijzen, *geene* paradijsachtige onschuld te bezitten. Noch vader PLOEGERS, wiens bloed tot zijn eigen verdarf te straf ging — noch zijn zoon PETER, die door drift vervoerd en met PLOEGERS' bloed in 't lief, zijn vader een slag gaf; noch HUIBERT POLS, de arbeider, de leelijke, schrale vent, met 'n kokkerige neus en 'n kop met hoar as van 'n verreke, die PLOEGERS tegen zijn zoon PETER heeft

wijl de overige figuren allen bewijzen, *geene* paradijsachtige onschuld te bezitten. Noch vader PLOEGERS, wiens bloed tot zijn eigen verdarf te straf ging — noch zijn zoon PETER, die door drift vervoerd en met PLOEGERS' bloed in 't lief, zijn vader een slag gaf; noch HUIBERT POLS, de arbeider, de leelijke, schrale vent, met 'n kokkerige neus en 'n kop met hoar as van 'n verreke, die PLOEGERS tegen zijn zoon PETER heeft opgehitst; noch MIE SCHUILING met haar kleeding à la »wat kan 't mien schélen», haar coiffure à la »sloddervos», hare nagels à la »smeerpoet», met haar bretoale oogen en haar lange, spitse neus, — de valsche MIE, die HANNEKE in MIECHEL's oogen heeft bezwalkt; noch, eindelijk, MIECHEL zelf, die door zijne slordige, onverdraagzame en nijdige huisvrouw tot een dronkaard is gemaakt — geen van die allen zijn idylliesch braaf. We zouden, integendeel, van oordeel zijn, dat MIECHEL, wien we uit de herinnering aan de laatste woorden van zijn gestorven vader, uit het denken aan zijne moeder, »die met de kniepbril op veur 't groote boek met de koperen klam-

(*) Van 17 Januarij 1837, N°. 3.

pen zit", de kracht zien putten om zijn duiveltje te overwinnen, en wien we na den hevigen strijd, dien hij te kampen had, toen hij aan de ontrouw van zijne HANNEKE meende te moeten gelooven, de tranen in de oogen zien blinken, »krek as dauwdropkes smergens op de bluumkes" — we zouden meenen, zeggen wij, dat MIECHEL later te diep zinkt en te veel al het goede verloochent, dat we eerst bij hem hadden opgemerkt.

In het »Kriekende Kriekske", dat men overal hoort, maar nergens te vangen is, heeft CREMER het kwaad willen schetsen door den laster te weeg gebracht. 't Is waar, MIECHEL raakt door den laster van HANNEKE af, en zoekt zijn troost in de herberg, waar hij de lange MIE maar al te zeer bereid vindt om hem verder in 't verderf te slepen; maar toch is 't wat erg dat MIECHEL bij de jeneverflesch volhardt en zijne goede inborst geheel verloochent, en als hij, die ons eerst wordt voorgesteld als een oppassende, brave jongen, die 't hart op de rechte plaats droeg, later volslagen bedorven blijkt, dan is dit niet de schuld van den laster alleen, maar wel degelijk ook van een zwak karakter. En de Schrijver heeft, òf verzuimd om dit in den aanvang van zijn verhaal te doen doorschemeren, òf hij heeft den val van MIECHEL, liever: zijn niet terugkeeren op den goeden weg, niet genoeg gemotiveerd. De laster zou, dunkt ons, al kwaad genoeg hebben gedaan, indien hij geleid had tot het ongelukkige huwelijk van MIECHEL en MIE. Aan 't eind van 't verhaal, als we HANNEKE PLOE-

en MIE. Aan 't eind van 't verhaal, als we HANNEKE PLOEGERS hebben zien bezwijken, nadat ze de kinderen van de stervende MIE met haar mantel heeft gedekt en in 't terugkeeren naar hare woning door de koût is bevangen geworden, zegt de Schrijver: »die laatste gang heeft haar op 't ziekbed geworpen, en 't bidden van PETER (haar broeder, dien zij jaren te voren met haar vader had verzoend) heeft den dood niet verwonnen. Zie, ze ligt daar. — Heeft haar de laster vermoord? »Wel neen!» grijnst de lafaard. — Maar ook wij zouden ons genoopt voelen »Neen!» te zeggen — »niet de laster, maar de koude heeft haar vermoord», en alweder zou, dunkt ons, de laster kwaad genoeg hebben gedaan, indien ze HANNEKE van MIECHEL gescheiden had. Misschien geldt ook hier het spreekwoord: *»Qui prouve trop, ne prouve rien.»*

Maar heeft ons het einde van 't verhaal daarom minder goed

bevallen, dit neemt niet weg dat er uitnemende *détails* in worden gevonden, die we met uitstekend genoegen hoorden en nu weder lazen. Om het volle genot van eene Betuwsche novelle van CREMER te hebben, om al het naïve van voorstelling en taal regt goed te voelen, moet men ze toch door den Schrijver zelf hooren voordragen. Zijn gunstig uiterlijk, zijn open voorhoofd en oog, dat zoo goed strookt met de frischheid en eenvoud zijner verhalen, zijne uitmuntende, losse voordragt, waardoor hij zijne personen, in de verschillende omstandigheden waarin hij ze geplaatst heeft, zoo duidelijk voor u weet te doen *leven* — dat alles geeft eene groote aantrekkelijkheid en plastische waarheid aan zijne novellen. Hij is echter den lezer, die hem niet kan *hooren* schilderen, eenigermate te gemoet gekomen door zijne teekenpen — in zijne verzamelde *Betuwsche Novellen* gaf hij de portretten zijner voornaamste personen, en in den *Gelderschen Volks-Almanak* geeft hij ons HANNEKE en MIECHEL op een allerlieftst plaatje te aanschouwen.

Om op de *détails* terug te komen, stippen we hier aan: MIE op den uitkijk (bl. 109); het gesprek tusschen MIE en MIECHEL (bl. 122); MIECHEL op de loer (bl. 131); de kermis en de begrafenis (bl. 153 en volgg.); de brief van HUIBERT POLS (bl. 141), die ons herinnerde aan den brief in CONSCIENCES *Loteling*. We stippen *die détails* aan, omdat ze ons 't meest troffen; maar eigenlijk moesten wij ze allen opnoemen; want CREMER is een meester in 't schilderen van *détails*, in 't plastisch voorstellen, in het doen spreken en het laten denken zijner personen, en is het hoofd-idée in zijne stukken misschien minder

sonen, en is het hoofd-idee in zijne stukken misschien minder goed uitgewerkt, dan wordt dat minder goede ruimschoots opgewogen door het vele schoone, dat hij ons altijd te genieten geeft. Moge hij nog lang die frischheid behouden, waarmee hij de natuur weet weer te geven; moge hij zich niet laten afbrengen van de rigting, die hij zich in zijne novellen heeft gekozen, en die hem eene blijvende plaats in onze litteratuur waarborgt!

Uitweidingen als die op bl. 147 moeten wij hem echter ont-raden — hij zal ons, gelooven wij, gereedelijk willen toe-geven, dat die meer schaden aan den gang van zijn verhaal, dan dat zij het zouden versieren.

En als wij nu nog ten slotte een woord van lof hebben voor het plaatje, dat ons het »Kasteel te Hattem in de 17^e eeuw»

De opregte Haarlemsche courant, 26 februari 1858:

* * Bij de Boekhandel. Is. AN. NIJHOFF & ZOON, te
Arnhem, wordt uitgegeven:

DANIEL SILS

DOOR
J. J. CREMER.

Twee Deelen in gr. Octavo, met Vignet. Prijs f 5,50.
Bij denzelfden zijn nog Exemplaren voorhanden van den
GELDESCHE VOLKSALMANAK over 1853
tot 1857, waarin *Deinemeu*, 't *Kriekende Kriekske* en
andere *Novellen* van denzelfden Schrijver voorkomen.

Leydsche courant, 24 december 1858:

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 23 December.

Eergisteren vervulde de heer J. J. Cremer, uit 's Gravenhage, in de vergadering der Leydsche afdeeling van de Holl. maatschappij van fraaije kunsten en wetenschappen de voor eenige dagen door ons aangekondigde spreekbeurt. Ten aanhoore van een talrijk publiek droeg hij de novelle *het kriekende kriekske* voor. Ofschoon dit verhaal bij velen zeker reeds bekend was uit den Gelderschen Volksalmanak voor 1857, werd het echter met gespannen aandacht, die nu en dan in luide bijvalsbetuigingen overging, aangehoord. En geen wonder. De verhalen van den heer Cremer mogen bij de lezing boeijen en meer dan eens zelfs treffen, zij, die den novellist nu of vroeger hoorden, weten hoezeer hij het verstaat — om nu niets anders te noemen — de in zijne verhalen optredende personen door zijne voordragt als levende voor u te doen staan. Wij uiten den wensch, en zij, die de laatste lezing bijwoonden, zonder twijfel met ons, dat de heer Cremer nog meermalen, al is het met eene bekende novelle, in ons midden zal willen optreden.

Utrechtsche provinciale en stadscourant, 30 december 1858:

•— Uit Leyden schrijft men ons:

De heer *Cremer*, de gevierde schrijver der *Be-tuwsche Novellen*, trad Dingsdag avond op in eene openbare vergadering der Leydsche afdeeling van de *Hollandsche Maatschappij voor fraaije kunsten en wetenschappen*, om aan de dringende uitnoodiging van het bestuur tot het houden eener lezing te voldoen. Het bestuur zag er teregt geen bezwaar in, dat eene reeds in druk verschenen novelle werd voorgedragen; — want de enkelen, die met den inhoud van den *Gelderschen Volks-Almanak van 1857*, bekend waren, stelden op de voordragt van den Schrijver van het *Kriekende Kriekske* zeker veel prijs. Een talrijk en uitgezocht gehoor van wat achtbaar, eerwaardig, geleerd of krijgshaftig mogt heeten, meest van dames vergezeld, gaf een klaar bewijs van de hooge waarde, die men aan *Cremer's* verdiensten en begaafdheden toekent.

't Was bijna een preek, als men op de christelijke morale strekking acht gaf; maar ook geen preek, als men in aanmerking nam den persoon, de plaats, den vorm, het gevoel, den toon, en wat niet al eene predikatie kenmerkt. En al wordt daarbij niet gebeden en gezongen, toch is er gemeenschap tusschen hemel en aarde, als de ziel wordt bezig gehouden met de verschillende uitingen en kronkelingen van het menschelijk hart onder de meest afwisselende vormen en levenstoestanden. — *Menschenkennis en karakterkunde* zijn uitstekende vereischten voor den volksleeraar, maar zij worden alleen door ervaring verworven, en dragen dan meer vruchten dan de grondigste lessen over de pastoraal. 't Was dan ook jammer, dat nog de een en de ander onder de toehoorders werd gemist, voor wien het niet ondienstig zou geweest zijn zich te kunnen overtuigen, hoe men de aandacht van een gehoor gespannen kan houden. Wat *Cremer* bezit, is eene gave, die elk redenaar behoeft, maar die

gehoor gespannen kan houden. Wat **Cremer** bezit, is eene gave, die elk redenaar behoeft, maar die zeldzaam wordt gevonden.

Cremer koos het *Kriekende Kriekske* tot onderwerp en gewis zonder eenig doel; — maar tegen zijn wil is de keuze veelbeteekenend en uiterst gepast geweest. Waar veel achterklap en laster heerscht, mag de moraal uit dat stuk zich wel doen hooren. Niet altijd geldt het een vrijaadje of eene trouwpartij, maar op elk ander tooneel van het maatschappelijk gebied is het kriekende kriekske ook zoo menigmaal een beeld van den laster, die zoo moeilijk te vangen is. Niet allen zijn echter zoo grof in hun bedrijf als *Huibert* en grove *Mie* bij *Arie Ploegers*, — behendige sprongen als van het kriekende kriekske vindt men het meest, waar men als voor een goochelaars-tent het publiek tot zich trekt, uitschreeuwende: lool lool kom binne maar.

Cremer is minder vriend van het afschaffen dan wel van het verbeteren der kermis; — maar toch wil hij den dag des Heeren uitzonderen en eene luide toejuiching viel hem ten deel, toen hij zijn gevoelen onbewimpeld uitsprak en de heerschende en ziekelijke philantropie van onzen tijd uitmonsterde. Roerend vooral was de schildering van het tooneel, dat *Ploegers* dood voorafging en van dat ijskoude woord des geneesheers, als uit het leven gegrepen: „het is afgelopen; — blijf maar kalm.”

Kalm blijven. — Ja, dat willen we ook dan zelfs, al heringeren wij ons het verwijt van laster, dat ons trof van eene zijde, die zoo eerlijk moest wezen in haar oordeel. Kalm blijven; want geen dissonant mag zich doen hooren, waar verstand en hart harmonisch gestemd zijn.

Utrechtsche provinciale en stadscourant, 9 februari 1860:

* * * Op DONDERDAG 16 Februarij, des avonds ten 7 ure, zal de Heer **J. J. CREMER** eene zijner Over Betuwsche Novellen, getiteld: **het kriekende Kriekske**, in het Gebouw voor Kunsten en Wetenschappen op de Mariaplaats voordragen.

De opbrengst zal grootendeels strekken ten voordeele van het Gasthuis voor Ooglijders.

De Entrée is bepaald op ééne gulden voor ieder persoon. Plaatskaartjes zijn tot en met Zaterdag den 11. te bekomen aan het Gebouw zelf.

Utrechtsche provinciale en stadscourant, 17 februari 1860:

*— Pas had dr. *Lindo* van Breda (en niet gelijk wij gister schreven van Arnhem) Woensdag voor een buitengewoon getal leden van 't *Nut* eene lezing gehouden over den duivel, of gister Donderdag trad de heer *Cremer* hier op, om ook over een duiveltje te spreken, dat zooveel kwaads in de wereld sticht: de laster. De heer *Cremer* droeg namelijk zijne bekende novelle 't *kriekende kriekske* voor. Velen kenden het stuk, maar met het schoone en goede mag men wel meer dan eens kennis maken; en wanneer buitendien hetgeen zoo keurig geschreven is, nog oneindig wint door eene voordragt, als die van den heer *Cremer*, dan is het niet te verwonderen, dat ditmaal niet de gewone leeszaal, maar de groote concertzaal eivol was met belangstellende hoorders.

Van de lezing zelve, een stuk dat door zoo velen beoordeeld en door allen steeds geprezen is, willen wij niets zeggen. Juist was de opmerking, dat het gemakkelijk is voor hem, die zit aan een welbereiden disch, met keur van spijsen en wijnen overladen, te gewagen van het verkeerde kermisvermaak; dat men dan ook het landelijk kermisvermaak vooral niet zoo zeer moet trachten op te heffen, als wel het te veredelen. Maar diep ingrijpend bovenal was de schildering van al het leed, dat door den laster gesticht wordt. Moge die schildering velen hebben afgeschrikt, om niet voort te gaan op den weg, die zeker door meer dan een der honderden toehoorders wel eens is ingeslagen!

De heer *Cremer* heeft gister voor 't zelfde edele doel gearbeid, waarvoor hij een jaar geleden ook optrad. De opbrengst der intreegelden was bestemd voor het *gasthuis voor ooglijders*, hier ter stede door prof. *Donders* opgerigt. Morgen hopen wij het cijfer bekend te maken.

Rotterdamsche courant, 11 januari 1861:

Voor hen die zich dezen avond in de zaal der Maatschappij tot Nut van 't Algemeen alhier vereenigden was een genot bereid, eenig in zijne soort. De heer J. J. **Cremer** van 's Gravenhage trad daar als spreker op en droeg eene Betuwsche novelle voor, ten titel voerende: het kriegende Kriekske of krekeltje, dat overal kriegt maar zoo schaars zich laat vangen, onder welk beeld hij den laster voorstelde, die overal rondsluipst maar zoo schaars wordt ontmaskerd. — den laster die, uit zelfzucht en jaloersheid geboren, een vader zijn braven zoon doet vervloeken, zijn onschuldige dochter doet verdenken, en sterven zonder hen te hebben geregtvaardigd; die twee minnende harten scheidt en den jongeling tot dronkenschap en ellende, het meisje tot kwijnend leven en vroegtijdig sterven veroordeelt. Wat al schoons was in deze uitstekende lettervrucht vereenigd: eene schildering van karakter met eene waarheid dat men de verschillende personen als levende voor zich zag; eene aaneenschakeling van schoone gedachten en tal van leerzame opmerkingen en nuttige wenken; een stijl zoo aangenaam, zoo boeiend als men slechts schaars ontmoet; een geheel eigenaardige, ja onnavolgbare verhaaltrant, en daarbij eene buitengewoon gemakkelijke en onderhoudende

voordragt.

Het geheel was van dien aard dat de hoog gespannen verwachting van velen, die den heer Cremer nooit gehoord hadden, nog verre werd overtroffen, en allen hartelijk instemden met de taal des Voorzitters dr. A. Rutgers van der Loeff van Leyden, bij de opening der vergadering gesproken, dat men hulde moest brengen aan den man, die dus zijne gaven ten beste gaf voor een weldadig doel, want de opbrengst der toegangbiljetten tot deze voorlezing was bestemd voor de zoo nuttige Kweekschool voor Zeevaart te Leyden, eene inrigting welke reeds rijke vruchten heeft gedragen. Wij verheugen ons ook in het belang dezer inrigting, dat de vergadering door een zoo talrijk publiek werd bijgewoond.

Algemeen handelsblad, 3 oktober 1864:

J. J. CREMER,
DISTELS IN 'T WEILAND.
OVER-BETUWSCHE VERTELLINGEN.
 De **Distels in 't Weiland** zullen bevatten: I. Grietje op 't Hönings-arf. — II. 't **Kriekende** Kriekske.
 III. 't Paauwveertje. — IV. Op de Kniehorst. — V. Bruur Joapik. — VI. 't Blinkende Hoantje. — VII. Aan
 't Kleine Riviertje. (21060)
Iedere Over-Betuwsche Vertelling vormt eene Aflevering en wordt met eene
keurige Plaat uitgegeven en berekend à 90 Cent.

Algemeen handelsblad, 30 januari 1865:

J. J. CREMER,
'T KRIEKENDE KRIEKSKE
 is N°. 2 van **DE DISTELS IN 'T WEILAND.** Iedere Over-
 Betuwsche Vertelling met keurige Plaat kost 90 cent. (2099)

Algemeen handelsblad, 27 januari 1865:

Openbare Voordragt in Odéon
 DOOR DEN HEER
J. J. CREMER.
HET KRIEKENDE KRIEKSKE,
 op Vrijdag 27 Januarij 1865, des Avonds ten 8 Ure.
 Toegang-Biljetten a *f* 1 zijn te bekomen en Plaatsen te bespreken
 op Donderdag 26 en Vrijdag 27 Januarij van 10—3 Ure en des Avonds
 ten 7 Ure aan het Locaal. (1810)

Wij vestigen de aandacht op de voordragt, welke onze bekende novel-
 list de Heer J. J. Cremer, morgen avond in het Odéon zal houden.
 Hij zal bij die gelegenheid het **Kriekende** Krieksche voordragen.

Algemeen handelsblad, 30 januari 1865:

VERVOLG DER NIEUWSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, Zaterdag 28 Januarij.

Z. M. heeft op verzoek eervol ontslagen, als directeur van het postkantoor te Gorinchem, C. Sitter, behoudens aanspraak op pensioen.

Het „Kriekende Kriekske” heeft (in den goeden zin) niet zonder gevolg zijn „gekriek” door Amsterdam doen hooren. Althans de ruime zaal van het Odéon was gisteren avond ingenomen door een zeer talrijk uitgelezen publiek, zoodat hij, die verzuimd had vooraf eene plaats te bespreken, genoodzaakt was zich met een plaatsje onder de gaanderij behelpen. Het „Kriekende Kriekske” is eene aardige novelle, waarin op treffende wijze wordt aangetoond, hoe gevaarlijk de laster is en hoe schromelijk zijne gevolgen kunnen zijn. Het geheel werd door den Heer **Cremer** op uitnemende wijze voorgedragen en wij twijfelen geenszins of het is hem ten volle gelukt bij zijne toehoorders en toehoorderessen warme sympathie op te wekken voor de zachtzinnige, ongelukkige Hanneke en een levendigen afkeer tegen Mieke, de deerne met de spitse neus en de spitse kin, die werkelijk toont overeenkomstig het boeren spreekwoord den „duvel” in het lijf te hebben. Men denke echter niet dat het diertje, dat den titel der novelle uitmaakt, eenige rol in haar vervult. Het tegendeel is waar. De novelle heeft haren titel te danken

De opregte Haarlemsche courant, 17 november 1866:

* * Door **A. W. SIJTHOFF**, te Leiden, is algemeen verkrijgbaar gesteld:

NIEUWE
OVER-BETUWSCHE
VERTELLINGEN
DOOR
J. J. CREMER,

Grietje op 't Hönings-arf, — 't **Kriekende** Kriekske, —
't Pauweveerke, — Op de Kniehorst, — Bruur Joapik, —
't Blinkende Hoanje, — Oan 't Kleine Revierke.

Een deel van 19 vel in groot 8vo formaat, op stevig papier.
Prijs . . . f 2,90.

Te Haarlem, bij **JOH. ENSCHEDE EN ZONEN**

De opregte Haarlemsche courant, 6 maart 1868:

'T KRIEKENDE KRIEKESKE.
OVERBETUWSCHE VERTELLING
DOOR
J. J. CREMER,
is à 50 cents bij alle Boekhandelaren verkrijgbaar.

De opregte Haarlemsche courant, 23 november 1868:

ST. NICOLAAS-CADEAUX.
A. W. SIJTHOFF te Leiden heeft uitgegeven en alom verkrijgbaar gesteld de navolgende
Werken van J. J. CREMER.

UIT HET LEVEN. — Beelden en Schetsen. — Driemaal gezien. Herinneringen aan Fidelius. — Wat Vader Harmsen vertelt. — Naar omhoog. — Wat ik hoorde en zag in den spoorwagen en binnen de wachtkamer. — Zes schetsen in éne lijst. Prijs f 1,50.
HETZELFDE, gebonden in linnen en verguld op snee „ „ 2,10.

TWEE NOVELLEN. — Portretten. — Kees Springer in en buiten de kerk. Met eene Lithographie „ „ 1,90.
HETZELFDE, gebonden in linnen en verguld op snee „ „ 2,50.

ARME SAMUEL. — Een verhaal. — Met eene Lithographie, Muziek en Zang. Derde druk. . „ „ 1,80.
HETZELFDE, gebonden in linnen en verguld op snee „ „ 2,40.

DISTELS IN 'T WEILAND. — Grietje op 't Hönigs-arf. — 't **Kriekende** kriekske. — 't Pauwe-veerke. — Op de Kniehorst. — Bruur Joapik. — 't Blinkende Hoanje. — Aan 't kleine Revierke. — Met platen. Gebonden in prachtband en verguld op snee. Prijs „ 8,90.

Van deze novellen is ook eene goedkoopse uitgave verschenen onder den titel van:
NIEUWE OVERBETUWSCHE VERTELLINGEN. Prijs ingenaaid „ 2,90.

De opregte Haarlemsche courant, 29 november 1869:

ST. NICOLAAS-CADEAUX.
A. W. SIJTHOFF, te Leiden, heeft uitgegeven en alom verkrijgbaar gesteld de navolgende
Werken van J. J. CREMER.

UIT HET LEVEN. — Beelden en Schetsen. — Driemaal gezien. Herinneringen aan Fidelius. — Wat Vader Harmsen vertelt. — Naar omhoog. — Wat ik hoorde en zag in den spoorwagen en binnen de wachtkamer. — Zes schetsen in éne lijst. Prijs f 1,50.

TWEE NOVELLEN. — Portretten. — Kees Springer in en buiten de kerk. Met eene Lithographie. „ „ 1,90.

ARME SAMUEL. — Een verhaal. — Met eene Lithographie, Muziek en Zang. Derde druk. „ „ 1,80.

DISTELS IN 'T WEILAND. — Grietje op 't Hönigs-arf. — 't **Kriekende** kriekske. — 't Pauwe-veerke. — Op de Kniehorst. — Bruur Joapik. — 't Blinkende Hoanje. — Aan 't kleine Revierke. — Met platen. Gebonden in prachtband en verguld op snee. „ „ 8,90.

Van deze novellen is ook eene goedkoopse uitgave verschenen onder den titel van:
NIEUWE OVERBETUWSCHE VERTELLINGEN „ „ 2,90.

Rederijkers weekblad, 1869:

Onze provincie wordt tegenwoordig druk bezocht door specialiteiten op 't gebied der welsprekendheid. De novellist J. J. **Cremer** heeft te Leeuwarden en te Heerenveen gesproken; echter op laatstgenoemde plaats ditmaal niet met zooveel succes als ten vorige jare. „'t Kriekende kriekske” is niet extra ontvangen. 't Lag echter meer aan den inhoud, dan wel aan de voordracht. De heer E. D. Dekker heeft in bezielde taal, tintelende van gloed en leven, meesterstukken geleverd te Sneek, Joure en Heerenveen. Hij is de man die gevoelt wat hij zegt, en tevens zegt wat hij gevoelt. „Zijne geestigheid lost zich op in zoovele vonken als ooit de meest gelukte vuurpijl schitterend kon te voorschijn brengen. Zijn satire is prikkelend als Spansche peper; zijn sarcasme is als de taal eens leeuws.” — De heer Victor

Vlaardingsche courant, 7 september 1870:

Ten voordeele van het Roode Kruis
VRIJDAG 9 SEPTEMBER 1870,
des Avonds ten Acht ure,
 IN DE ZAAL HARMONIE,
 LEZING VAN (OP VEREEREND VERZOEK)
CREMER'S „KRIEKENDE KRIEKSKE,
 DOOR VINCENT.
 TOEGANGSBEWIJZEN ad 25 Cents, te verkrijgen bij den Heer BRÜCKWILDER, en op den avond der Lezing van af half zes ure, aan het Lokaal, — als wanneer tevens plaatsen kunnen worden besproken tot 7 ure, à 10 Cents.

Vlaardingsche courant, 10 september 1870:

Door ongesteldheid is de Lezing van „Cremer's **Kriekende Kriekske**”, ten voordeele van het *Roode Kruis*, **UITGESTELD TOT VRIJDAG 16 SEPTEMBER,** 's avonds 8 ure, in de Zaal „HARMONIE”.
 KAARTEN zijn te bekomen à 25 Cts. aan het Bureau dezer Courant en op den avond der Lezing aan het Lokaal.

Algemeen handelsblad, 4 december 1870:

ZOOEVEN IS VAN DE PERS GEKOMEN:
J. J. CREMER,
OVERBETUWSCHE NOVELLEN.
 GRIETJE OP 'T HÖNINGS-ARF. — 'T **KRIEKENDE** KRIESKE. — OP DE KNEIHORST. — 'T BLINKENDE HOANJE.
 PRIJS INGENAAID f 0,50. (35997)

Arnhemsche courant, 6 september 1871:

Prijs 50 CENT. } Grietje op 't Hönings-arf,
 't **Kriekende** Kriekske,
 Op de Kniehorst,
 't Blinkende Hoanje } Prijs 50 CENT.
 DOOR
J. J. CREMER.
 Voorhanden bij K. VAN DER ZANDE.

Algemeen handelsblad, 23 maart 1877:

Nieuwe, Geïllustreerde uitgave van de
Overbetuwsche Novellen en Vertellingen
 van **J. J. CREMER.**
 Grietje op 't Hönigs-arf. — 't **Kriekende** Kriekske. — Op de Kniehorst. — 't Blinkende
 Hoanje. — Bruur Joapik. — Gan 't kleine Revierke — 't Pauweveerke. —
 Kruuzemuntje. — Van binnen en van buuten. — Op den zolder. — Mijn
 oude Jakob. — Een oudejaarsavond. — Tonen in den nieuw-
 jaarsmorgen. — Het jawoord. — Enz., enz.
 Aangemoedigd door de gunstige wijze, waarop de verschillende vorige edities van **CREMER'S OVERBE-
 TUWSCHE NOVELLEN EN ANDERE VERTELLINGEN** door het publiek ontvangen werden, heeft de Uitgever,
 nu de vorige drukken zijn uitverkocht, daarvan eene nieuwe uitgave ter perse gelegd, geïllustreerd met **PLATEN** van den
 Heer G. J. BOS. Ze verschijnt in afleveringen van 2 à 3 vel druks en zal compleet zijn in 25 afl. met **16 PLATEN.**
 Elke aflevering kost bij intekening slechts **25 CENTS.**
 De intekening is in iederen Boekhandel opgesteld. (11017)

Java-bode, 27 oktober 1877:

CREMER,
KRIEKENDE KRIEKSKE.
 PAAUWE VEERKE.
 HÖNINGS-ARF.
 BRUUR JOAPIK.
 BLINKENDE HOANJE.
 50 ct. per stuk bij
 5771 VISSER & Co,

CREMERS beroemde Novellen,
in tien deelen, geheel nieuwe uitgave, onopengesneden. *Overbetuwsche:* 1. Grietje op 't Höningsersf, 't **Kriekende** Kriekske, 40 ct. — 2. Op de Knjehorst, 't Blinkende Hoantje, 40 ct. — 3. Bruur Joaspik, 't Pauweveerke, 40 ct. — 4. Kruuzemuntje, Van binnen en van buiten, Oan 't kleine Revierke, 40 ct. — *Novellen:* 1. Op d. zolder, Portretten, 40 ct. — 2. Winteravond, Mijn oude Jacob, Wouter Linge, Wat vader Harmen vertelt, 40 ct. — 3. Oudejaarsavond, Tonen in d. Nieuwjaarsm., 6 schetsen, 40 ct. — 4. Arme Samuel, 40 ct. — 5. Kees Springer, 40 ct. — 6. Driemaal gezien, Wat ik hoorde, enz. Naar omhoog. Het jawoord, 40 ct. Deze tien zeer nette deelen te zamen, geheel nieuw,
voor slechts f 3.

Daar de voorraad reeds nu niet groot meer is, zijn spoedige bestellingen per postwissel zeer aan te bevelen.

Markt 's-Bosch, KLEIN.

Eene Nationale Onderneming
 van **GEBROEDERS KOSTER** en goede vrienden met het Publiek te bijstaan!

Zien dat men nu iets wil niemand ons kan raden en waarover moet Volgenoot als Particulier verstaan zullen staan kijken.

Vijf-en-Twintig Novellen en Vertellingen
 van J. J. CREMER, als: 1. Grietje op 't Hünings-arf; 2. 't **Kriekende** Kriekske; 3. 't Pauweveerke; 4. Op de Kniehorst; 5. Bruar Joapik; 6. 't Bliunkende Hoantje; 7. Oan 't kleine Revierke; 8. Kruuzemunje; 9. Van binnen en van buiten; 10. Op den Zolder; 11. Portretten; 12. Een Winteravond; 13. Mijn oude Jacob; 14. Wouter Linge; 15. Vader Harmen; 16. Een Oudejaarsavond; 17. Tonen in den Nieuwjaarsmorgen; 18. Zes schetsen in één lijst; 19. Kees Springer in de Kerk; 20. Kees Springer buiten de Kerk; 21. Arme Samuel; 22. Driemaal gezien; 23. Wat ik hoorde en zag in den Spoorwagen en binnen de Wachtkamer; 24. Naar omhoog; 25. Het Jawoord.

Maar 't verwonderlijkste volgt nog achteraan.

Men weet dat wij gewoont alle premien te geven, premien uit te loven bij wijze van insluiting van Boek en dat bij een velde van gelukkig waren om een Boek te vinden, doch, deze premie insluiting bij andere boeken nog al zwaarlijk heeft gewoont, en het Publiek niet altijd reden had over die insluiting te vinden te zijn, en wijzen wij, omziet, bevestig dat wij op dat punt weelderig heksenmeesters zijn, en geen verzeker te staat te dit in de eerste verte na te doen.

Let eens wel op:

Iedereen, wij zeggen iedereen, dus niet enkelen die een boek vinden, doch allen zielezucht, die voor een aantal premissen een serie van bevestigende Dien werken van J. J. CREMER kopen, krijgen daarbij present de groote Oeuvree van 25 bij 38 centimeters, bestaande in een getroven roep in steendruk — een premissen als een schildering in de — van de wereldberoemde schilderij van DANTE VAN DER HELST, verbeeldende de Schuttersmaaltijd, die vracen van den koningen bij de Hollandsche Sanktenscheit, die ons de heraldische figuren uit den maatschappij, die van ons voorgeschiedt had zijn, geschiedt en die bestaande ter eering van den Ministeren vrede te den vragigen vrede, deze recht Nationaal en prachtige premie, welke van een geschiedkundig netwerk te onderscheiden is, heeft een zware kunstwaarde van

DEERTIG GULDEN.

WACHT EVEN!! Nu zal men wel zeggen, ja, dat 't veel meer, heel goed, heel wel, maar als ik een klein goed schiedkundig in mijn kring, dat heel bij dat zwaar te zien en niet voor de tijd, en voor het openen en een verbaasend goedkoop het ook is, om het mijnen toch nog eenigzins te bewaren!!

Weten, wij hebben ons heksenmeesters te zijn en willen dat dan ook door daden toonen.

Iedereen, die voor slechts f 2.50 een Vijf-en-Twintig Novellen van J. J. CREMER koopt, krijgt daarbij cadeau de heerlijkste groote Oeuvree.

De Schuttersmaaltijd,
 geheel opgemaakt op rasm en doek, gevermd en gezet in een fraaie, brende, vergulde lijst, geheel gereed om mee naar op te hangen, dat de kunstenaar van een aantal bij helpen zullen kunnen en dat die vrede in den vrede bij ons te zoeken zullen zijn, willen wij wel niet insouwen te zeggen. Daarom moet niet bevestig, behoudend, vrede, en veranderen wij dus toe die welke meer goede arde een aanblijft bij een goed vooruit te worden, want dat heel een oemaldrade in de vrede. We er van veranderen wil moet ons dubbel een knielhart vrede, met dandige vrede, alreer, worden wij op het nummer of franco een bericht om den postwissel of geld af te zenden, en ontvangt waarvan stellen de afvoering zal geschieden.

GEBROEDERS KOSTER, Leliegrecht, Amsterdam. (187)

Wat zegt gij nu wel van zoo'n prachtig aanbod?

Plantagebrek nooztaankt ons vele Advertentien uit te stellen.

Druck van **HOBLOFFEN & MOERRE** te Amsterdam

Algemeen handelsblad, 3 maart 1879:

In de vergadering van de Vereeniging Zelfstandig Godsd. leven, op a. s. Maandagavond in het lokaal Vereeniging, zal de heer L. Wilmans, daartoe uitgenoodigd, „t **Kriekende Krieksche**”, Overbetuwsche vertelling van J. J. Cremer, voordragen.

Rotterdamsch nieuwsblad, 20 mei 1879:

DAT ZAL AFTREK VINDEN!

Wegens overlijden van Mevr. de Wed. H. G. KOSTER Jr., moet een belangrijk gedeelte van ons fonds te gelde gemaakt worden. Wie dus van deze gelegenheid, om prachtige boekwerken bijna voor niemandal te krijgen, wil profiteren, moet zich haasten. Wij bieden nu aan: Voor slechts f 2.50 in plaats van f 1.25, de 10 deelen. Novellen en vertellingen van J. J. CREMER, als:

1. Grietje op 't Hünings-arf; 2. 't **Kriekende** Kriekske; 3. 't Pauweveerke; 4. Op de Kniehorst; 5. Bruar Joapik; 6. 't Bliunkende Hoantje; 7. Oan 't kleine Revierke; 8. Kruuzemunje; 9. Van binnen en van buiten; 10. Op den Zolder; 11. Portretten; 12. Een Winteravond; 13. Mijn oude Jacob; 14. Wouter Linge; 15. Vader Harmen; 16. Een Oudejaarsavond; 17. Tonen in den Nieuwjaarsmorgen; 18. Zes schetsen in één lijst; 19. Kees Springer in de Kerk; 20. Kees Springer buiten de Kerk; 21. Arme Samuel; 22. Driemaal gezien; 23. Wat ik hoorde en zag in den Spoorwagen en binnen de Wachtkamer; 24. Naar omhoog; 25. Het Jawoord.

Ieder die zoo'n stel van 10 deelen koopt voor den ongelooflijk lagen prijs van slechts f 2.50, krijgt daarbij cadeau een exemplaar van het beroemde werk: **JULES VERNE. De reis om de wereld in 80 dagen**, bewerkt door GERARD KELLER, met 56 fraaie platen. Dit werk kost overal f 1.50 en nu bij ons cadeau. Naar buiten tegen postwissel van f 2.50. **GEBROEDERS KOSTER, Leliegrecht, Amsterdam.**

De maasbode, 22 mei 1879:

Boekhandel van Wed. J. R. VAN
ROSSUM te Utrecht.

Heden is verschenen en alom te bekomen:

KRIEKENDE KRIEKSKE,
Betuwsche Gedichten
DOOR (980)
B. VAN MEURS.

Prijs f 0.70, franco per post f 0.75.

De tijd, 30 mei 1879:

ring kachtig voortgaat met het verzamelen van de groote deelen van de natuurkrachten werd overgelaten. Spoedig verwachtte men dan ook gegevens omtrent de resultaten van den nieuw bestemde ontvangsten. De hoop werd uitgedrukt, dat de Staatsbegroting voor 1860 de goede vruchten van dezen arbeid zal dragen, en de voor dezen post uitgetrokken som aanzienlijk lager zal zijn.

„Kriekende Krieksko“.

Onder dien curieuzen titel verscheen dezer dagen in den boekhandel der Wed. J. B. van Rossum te Utrecht een nieuwe dichtbundel van den zoo gunstig bekenden, populairen schrijver B. van Meurs. 't Zijn bevallige, lieve, deels smakelijke, deels sijn satyrische, deels naïef woenbedige gedichtjes in den betwischen tongval. De Zangster van dezen dichter is te nederig om zich met den leeuwewik, laat staan met den nachtegaal, te meten, en durft, zegt zij, slechts met den krekkel of 't krieksko wadjeven; maar zij tusselt en kwinkelt zoo kranig en zoo heerlijk, dat haar liederen inderdaad wel een anderen titel dan den bovenstaanden verdienen.

Zoo denkt er, gelijk men hieronder zien zal, ook de Betwaver of Betwaver over, wien wij, om het eigenaardige van het dialect, de beoordeeling van het oetgezonden exemplaar oproepen, en van wien wij thans het volgende schrijven ontvangen:

„Toe 'k vur jaeren de lietwische Novellen van Crémor lede, h' 'k ielke keer plezier ien de sorige sprukake, en kos ik me nie houwen van ischen, 'k 'k zeg, dat de spraak en de oemeren van ons minnen zoo deujeliek waoren naogemaakt. Maar 't was alidde de spraak van de Benjen-Betew en bezunders uut de contere van Driel en daor-hin uut; en ik vur mien h' bewr geloven, so ze ien de Beven-Betew spreken, went daer woon ik eijer, wit je.

„Nou h' 'k endelik mien zie! D' bukske van Van Meurs — 't Kriekende Krieksko' heit 'et, maar 't is um de dood gin krieksko of 'n hampke, en 't mocht veréchtig wel 't Nachtsogotte' heiten — d' bukske lekt me beter: 't kumt meer met oaze spraak overeen uut. En eketief moei is 't óók, vrenik moei! 't Geet er krek meé as met die dingen van Crémor: mé keeren mé j' drua lachen dá j' lukt, en mé keeren zou je der waorens haost um schawen of te minste 'n traen ien de oogen kriegen, zoo schon sandoendek kan 't sime wizen. Daor hei j' beverbeild: 't is mit leze gaten', 't Het lruode', 't Traat in den lruve', 't Alersleedof' en 't Verdwald'. Maar over 't algemeen zien 't

en Opdebosch rechtens. D' bukske heit Openbaar Ministerie. Mr. van Calster is gelant uut de verdoliging van den beschuldigde.

Kerdijk is een man van middelmatige, oor kleine dan groote gestalte; hij is tamelijk zwaarlijvig en heeft geheel het uitzien van een goeden rustigen burger; zijn haar is grijs zijn bakkebaarden zijn wit; zijn gelanstrokken hebben geene bijzondere uitdrukking. Hij is zeer net gekleed in zwart laken en draagt een lange overjas. Toen hij binnen gebracht werd, groette hij bekeid de rechtbank.

Mr van Calster verklaarde aan de rechtbank, dat de betichte de zaak in het fransch wenschte te behandelen.

Kerdijk knikte toestemmend. De beschuldigde verklaarde daarna te heeten Henri Kerdijk, oud 56 jaeren, gewezen directeur eener bankmaatschappij, geboren te Rotterdam, zonder woonplaats in België, thans aangehouden.

De Voorzitter. Gij zijt beschuldigd den valschen naam Karels te hebben gedragen. Bekent gij dit misdrijf?

Kerdijk. Neen.

— Nochtans zijt gij in het register van het hotel ingeschreven onder den naam van Karels.

— Ik heb dit niet gedaan, men heeft mij het boek niet aangeboden.

— Hebt gij aan iemand gezegd, dat gij Karels waart?

— Neen, ik herinner mij dit niet.

— De geneesheeren verklaaren dat gij hun gezegd hebt dat uw naam was.

— Dat kan zijn, in het oogomblik na mijne poging tot zelfmoord. Ik was toen niet wel bij mijn verstand.

Kerdijk verhaalt, dat hij naar Antwerpen gekomen was, om zich het leven te beneemen. Toen hij in het Hotel St-Antoine was afgestapt, ging hij onmiddellijk een revolver koopen, waarmee hij zich trachtte dood te schieten. Die poging mislukte en later bracht hij zich aan den hals een snede toe met een scheermes; wat er daarna gebeurd is, weet hij niet meer. Op de kauser van Kerdijk heeft men een brief gevonden, dien hij gericht had aan den eigenaar van het hotel, en waarin hij dezen verzoekt aan een zekere Diana, te Rotterdam, te telegraphieeren dat Karels zich van kant had gemaakt. „Mijn vrouw en kinderen, verklaarde Kerdijk, met tranen in de stem, terwijl hij zijn zakdoek aan de oogen bracht, mijne vrouw en kinderen zouden dan geweten hebben dat ik het was.“ De betichte houdt ten slotte staande, dat hij geen valschen naam heeft willen dragen, noch zich verbergen. „Indien men mij mijn naam gevraagd had, zegt hij, zou ik geantwoord hebben, dat ik Kerdijk heette. Ik wilde doen telegraphieeren, dat Ka-

De lruve. Aan watrigen is daarmee afgevoerd.

Mr van Calster, verlediger, protesteerde, omdat de geneesheeren, die Kerdijk verzorgd hebben, niet gedagvaard zijn. Zij zijn de belangrijkste getuigen, die inlichtingen moesten geven over den toestand, waarin Kerdijk zich bevond, na zijn poging tot zelfmoord.

Na eene korte beraadslaging besloot de rechtbank, dat de geneesheeren zullen gedagvaard en de zaak nanstaanden Woensdag zal voortgezet worden.

Kerdijk werd daarop naar de gevangenis terugggebracht.

De berichtgever der N. E. Cy meldt nog het volgende:

Ten tien uur was de gerechtsaal in het paleis van justitie zeer bezet. In het achterste gedeelte achter een hek stonden veel nieuwsgierigen, meest mannen uit de volkeklasse, met blauwe kleden aan en petten op; in het midden van het lokaal een menigte getuigen in verschillende gedingen, die beiden op de rol stonden. Aan het bovendeinde op de estrade zat het tribunaal. Het holdere, hooge, ruime lokaal werd tel door de zon beschenen.

Ten 10½ uur werd Kerdijk voorggebracht. Hij was niet met den cellahairen wagen, maar op zijn verzoek onder behoerlijk geleide per vigilante vervoerd. Aan de linkerzijde der zaal, bij een kleine deur, met het escorte verschijnende, bleef hij in den ocolair staan, naarzede, keek schuw naar binnen, maar moest natuurlijk teek vooruit en werd staande voor de rechtbank geplaatst. Hij zag er wel wat bleek, maar overigens welkend uit, was met zorg gekleed in het zwart, met witte das en bruine handschoenen.

Bij het verhoor der getuigen was Kerdijk aanboudend op zijn zij sloot, scherp luisterende, teekenen van goed- en afkeuring gevende, of den verdodiger roepende om hem opmerkingen te maken.

Omtrent de reis van L. Pincolls, die, gelijk wij reeds meldden, te New-York is aangekomen, vernamen wij de volgende bijzonderheden. Den 15^{en} dater heeft Pincolls op zijnen eigen naam voor zich zelve, zijne vrouw en drie zoons vijf plaatsen genomen aan boord der Germania, eene der snelvarende stoombooten van de White Star Line, welke boot Zondag 25 daver des namiddags om 2 uur te New-York is aangekomen.

Gelijk men weet, is P. met zijne familie den 14^{en} des namiddags uit Rotterdam vertrokken, in de richting naar België; den volgenden dag om 3 uur kwam hij te Liverpool aan en een uur later stak de Germania in zee. Hij had dus zijne reisroute zeer berekend.

aanders allemaol grappige, vroolike stukskes, waar geliekertied 'n boel wiesheid ien stekt. D'r zien inkelde ouwe kennissen bej, uut de *Illustraasie* en uut *Rijn en Zang*; maor die heur je alwer even gèrn: hoe dük da' je ze òk lèst, ze blieden aaltied nèj. Onder de aanderen heide òk wer vardekselde aordige dinger: »*Vaoder en dochter*», dà 's 'n puukske; »*Kaotje van der Vliet*» is raok, heur; »*Onder 't appelen schellen*» en »*de Heks ien de Bètew*» zien zuuver nao 't lèven geteikend. En wat die kùstelike kiender-lietjes aongest, die onze Kunnegin zien aongeböjen, 't is zund, asdat er de wiès nie bëjsteet, en dat 't goeje mins zo zèker nog kwellic verstaon kan; maor dà 's juist òk awèrniks: prefester Beijnen zal 't heur wel uutleggen en verdeujeliken of uut de knüp doen, zou 'k dinken. — En dan alles zoo sitaal mooi op rièn! Mins, »Gròtmoeder» hè wel geliek, as ze zeit: »waor haol' ze 't van daon?»

»Vraagde nou: Zie je nou hillemaol tevreie, en hedde niks, gin ónen spièr, aon te mèrken?, dan mò 'k zeggen: jao, kiek, ik vur mien zou sommige woorden 'n bitje aanders uutsprèken as de schriever. Maor dà kumt meschiens wèges 't rièm; en dan derbèj mò m'n nie vergèten, dat de sprök ien de Boven-Bètew òk al verscheit van dèrp tot dèrp. Bèj ons, dà 's te zeggen tusschen Aorem en Nimwège, zeggen ze nie »weerwolf» maor »wèrwolf» (En 't is bëj ons 'et *echte* wèrwolfenland!), nie »sprauwen» maor »sprawwen», nie »school» maor »schöl», nie »drempel» maor »dùrpel», nie »broek» maor »boks», nie »perds» maor »pèrd», nie »vliender» maor »spannevogel», nie »wàscheel je?» maor »wàschel d'ou?» enz. enz., en as ze daonig òrg vuul worren, gèven ze gin »trap», maor 'n »tramp» of 'n »schup».

»Èvel, da' duut er nie toe: die daor òver vilt (nie òver dèn schup, maor òver 't verschil van zò 'n paor woordjes, mein ik), dà 's òk maor 'n knièsoor. Ik zeg rondout, dat 'et »Kriekske» verduu veld goèd gekriekriekt het!

»WILLEM VAN DE MEULE.

»A..... (ien de Boven-Bètew),
27 Mei 1879.»

rels zich had van kant gemaakt, ten einde alle opschudding en schandaal te beletten." Deze laatste verklaringen van Kerdijk worden meermaals onderbroken door snikken.

Slechts drie getuigen zijn gedagvaard.

De heer *De Coninck* politie-commissaris, verklaart dat, toen hij geraagd heeft naar den naam van den zelfmoordenaar in het *Hôtel St-Antoine*, men hem geantwoord heeft, dat hij Karel heette.

Voorz. Hoe hebt gij later geweten, dat het Kerdijk was?

Comm. Ik dacht dat die zelfmoord waarschijnlijk in verband stond met de vlucht van de directeuren der *Africaansche Handelsvereniging*, welke ik door de dagbladen had vernomen. Daarenboven was op de beurs het gerucht in omloop, dat een dier bestuurders zich in onze stad van het leven had beroofd.

Voorz. Hoe hebt gij de zekerheid verkregen, dat het Kerdijk was?

— In de papieren van den betichte hebben wij een... diploma, een document... *enfin*, een stuk gevonden, waarin den naam van Kerdijk stond. Wij dachten bijgevolg dat de eigenaar er van Kerdijk was. (Dit stuk was een maçonniek diploma, waardoor den titel van Venerabel eener loge van Rotterdam aan Kerdijk werd toegekend).

— Hebt gij Kerdijk ondervraagd?

— Neen.

De heer *Cruyt*, eigenaar van het *Hôtel St-Antoine*, verklaart dat, toen Kerdijk in het hôtel was aangekomen, hij zijn naam niet opgegeven heeft. Men heeft hem eerst zijn naam gevraagd, na de poging tot zelfmoord.

Voorz. Kendet gij den naam van Karel reeds, toen men u den brief bracht, waarin de betichte u verzocht naar Rotterdam te telegraphereen?

— Neen.

— Kende de bediende hem, die u den brief gebracht heeft?

— Ik geloof het niet, hij heeft hem mij toch niet aangeduid.

— Welke som heeft men bij Kerdijk gevonden?

— 250.000 nederlandsche gouden in bankbiljetten en ongeveer 1000 fr. ander geld.

— Had de betichte veel reisgoed bij

G
beh
Cha
van
geb
Am
gen
huis
Julie
He
van
heer
van
word
Noor
Haas
Ee
terec
dekte
hij d
vaar
à dé
tuige
bleef
beken
De
neng
de ve
het G
wond
welk
dat a
bloed
velling
geen
De
arts
comm
het s
dood
verwe
jectie
verw
den
groot
en b
digd.
wond
neel
delijk
Ve
tine

Najaars-Aanbod om onze werklieden aan den gang te houden.

Voor den ongekend, ongehoord, onvergelykelyk lagen prijs van slechts f 2.50 leveren wij de **25 Novellen en Vertellingen van J. J. CREMER**, compleet in 40 deelen, alzoo slechts een dubbeltje voor iedere Novelle of Vertelling. Inhoud:

1. Grietje op 't Höningsarf; 2. 't **Kriekende** Kriekske; 3. 't Pauweveerke; 4. Op de Kniehorst; 5. Bruur Joapik; 6. 't Blinkende Hoanje; 7. Aan 't kleine Rivierke; 8. Kruuzemunje; 9. Van binnen en van buiten; 10. Op den Zolder; 11. Portretten; 12. Een Winteravond; 13. Mijn oude Jacob; 14. Wouter Linge; 15. Vader Harmen; 16. Een Oudejaarsavond; 17. Tonen in den Nieuwejaarsmorgen; 18. Zes schetsen in ééne lijst; 19. Kees Springer in de Kerk; 20. Kees Springer buiten de Kerk; 21. Arme Samuel; 22. Driemaal gezien; 23. Wat ik hoorde en zag in den Spoorwagen en binnen de Wachtkamer; 24. Naar omhoog; 25. Het Jawoord. (8049)

Dat is dan toch wel verbazend goedkoop, als men nagaat dat de eerste uitgave f 12.50 kostte. Zonder twijfel dus zal ieder, die CREMER's Novellen nog niet bezit, met graagte hiervan gebruik maken, te meer daar ieder besteller het recht heeft gratis voor zich er bij te doen vervaardigen **100 fraaie Visitekaarten** op dof Bristol of glacé Victoria-carton. Dan nog bekemt iedereen daarbij als **buitengewone premie** een exemplaar van de prachtige Oleographie **De Schuttersmaaltijd**, groot 75 bij 38 Ned. duimen, welke vroeger bij uitgave f 30 gekost heeft, terwijl eindelijk ieder besteller daarbij nog een genommerden bon cadeau krijgt, waarvoor men er bij cadeau kan krijgen, door de Staats-Loterij uit te maken, eene prachtige **Pianino** of een der **10 Gouden Medaoges** die wij voor deze aanbieding ter beschikking stellen. Altes alles bij elkander te bekomen voor slechts f 2.50, of naar builtes tegen toezending van Postwissel aan **GEBROEDERS KOSTER, Leliegrecht, Amsterdam**. Verzoeken vooral duidelijk op te geven wat op de Kaartjes moet gedrukt worden.

Wie zal nu nog naften hiervan te profiteeren? Mochter en voordeeliger Aanbieding is zeker nooit gedaan.

Nieuws van de dag, 8 januari 1880:

WATERSNOOD.

Eenige ongeëvenaarde aanbieding ten voordeele van de noodlijdenden door watersnood.

Voor slechts f 3.50 Tien deelen, bevattende: 25 Novellen en Vertellingen van J. J. CREMER, als: Grietje op het Höningsarf, — 't **Kriekende** Kriekske. — Driemaal gezien. — Wat ik hoorde en zag in den Spoorwagen enz. — Naar omhoog. — Het jawoord. — Een Oudejaarsavond. — Tonen in den Nieuwejaarsmorgen. — Zes schetsen in eene lijst. — Aan 't kleine rivierke. — Kruuzemunje. — van Binnen en van Buiten. — Bruur Joapik. — 't Pauweveerke. — Kees Springer binnen en buiten de kerk. — Arme Samuel. — Op de Kniehorst. — 't Blinkende Hoanje. — Op den Zolder. — Portretten. — Een Winteravond. — Mijn oude Jacob. — Wouter Linge. — Wat Vader Harmen vertelt.

Niettegenstaande dezen buitengewoon lagen prijs van slechts f 3.50 (De eerste uitgave kostte f 12.50) hielden wij hierbij nog aan als cadeau het beroemde boek van **HILDEBRAND: de Camera Obscura**. Inhoud: Jongens. — Kinderrampen. — Een beestenspel. — Een onaangenaam mensch in den Haarlemmerhout. — Humoristen. — De familie Statok. — De aankomst. — De ontvangst. Hildebrand ziet de stad en Pieter verstout zich pot te spelen. Het Diakenhuismannetje vertelt zijn historie. — Er komen menschen op een kopje thee om verder het avondje te passeeren. — Pieter is waratje verliefd en hoe wij uit spelevaren gaan. — Varen en Rijden. — Genoegens smaken. — Een oude Kennis. — Hoe warm het was en hoe ver. — Hoe aardig het was. — Hoe voortreffelijk zij was. — enz. enz. (Om den geheelen inhoud op te sommen zou te lang zijn, genoeg zij het dat wij hier slechts één derde vermeld hebben.)

Niettegenstaande den lagen prijs van f 3.50 en het beroemde boek als premie er bij cadeau, wordt van elk verkocht Exemplaar **50 Cts.** afgezonderd en aan de **Watersnoods-Commissie** alhier ter hand gesteld. Mochten wij even gelukkig zijn in het bijeenbrengen van aardige, nogal beteekenende sommen zooals bij vroegeren Watersnood.

Naar buiten op ontvangst van Postwissel bij **GEBROEDERS KOSTER, Leliegrecht, Amsterdam**.

gegeven de volgende werken van

J. J. Cremer:

Distels in 't weiland. Grietje op 't Hönings-arf. — 't **Kriekende** Kriekske. — 't Pauweveerke. — Op de Kniehorst. — Bruur Joapik. — 't Blinkende Hoanje. — Oan 't kleine Revierke. Met platen. Gebonden in 4° prachtband en verguld op snee f 8.90.

Overbetuwsche Novellen. Grietje op 't Hönings-arf. - 't **Kriekende** Kriekske f 0.50.

Overbetuwsche Novellen. Op de Kniehorst. — 't Blinkende Hoantje. f 0.50.

Overbetuwsche Novellen. Bruur Joapik. — 't Pauweveerke f 0.50.

Overbetuwsche Novellen. Oan 't kleine Revierke. — Kruuzemuntje. — Van binnen en van buuten f 0.50.

Novellen en Vertellingen. Op den zolder. — Portretten f 0.50.

Novellen en Vertellingen. Een winteravond. — Mijn oude Jakob. — Wouter Linge. — Vader Harmen f 0.50.

Novellen en Vertellingen. Een oudejaarsavond. — Tonen in den nieuwjaarsmorgen. — Zes schetsen in ééne lijst. f 0.50.

Novellen en Vertellingen. Kees Springer in de kerk. — Kees Springer buiten de kerk f 0.50.

Novellen en Vertellingen. Arme Samuel f 0.50.

Novellen en Vertellingen. Drie-maal gezien. — Wat ik hoorde en zag in den spoorwagen en binnen de wachtkamer. — Naar omhoog. — Het jawoord f 0.50.

Novellen en Vertellingen. Met 8 plaatjes. Gebonden en verguld op snee. f 2.50.

Overbetuwsche Novellen. Met 8 plaatjes. Gebonden en verguld op snee. f 2.50.

Overbetuwsche Novellen en andere Vertellingen. Met 16 plaatjes. Gebonden en verguld op snee . . . f 4.50.

Voor Oud en Jong, voor Arm en Rijk, voor Groot en Klein, voor Jan en Alleman.

Voor den spot goedkoop prijs van slechts f2.50 in plaats van f 5, zooals ze overal kosten, bieden wij aan 10 deelen **Novellen en Vertellingen van J. J. CREMER**. Inhoud: 1. Grietje op 't Hönigs arf. 2. 't **Kriekende** Kriekske, 3. Op den Kniehorst, 4. 't Blinkende Haonje, 5. Buur Jaopik, 6. 't Paauweveerke, 7. Een Winteravond, 8. Mijn oude Jacob, 9. Wouter Linge, 10. Wat vader Harmen vertelt, 11. Kees Springer binnen de Kerk, 12. Kees Springer buiten de Kerk, 13. Op den Zolder, 14. Portretten, 15. Oan 't kleine revierke, 16. Kruuzemuntje, 17. Van Binnen en van Buiten, 18. Een Oudejaarsavond, 19. Tonen in den Nieuwjaarsmorgen, 20. Zes schetsen in eene lijst, 21. Arme Samuel, 22. Drie-maal gezien, 23. Wat ik hoorde en zag in den Spoorwagen enz., 24. Naar Omhoog, 25. Het Jawoord.

Niettegenstaande deze buitengewone prijsvermindering, ontvangt ieder besteller hierbij Cadeau de magnifique Oleographie de **de schoone Italiaansche Vrouw** en 2 groote quarto Prentenboeken voor de Jeugd. Naar buiten tegen toezending van Postwissel waarop moet staan »voor **CREMERS Novellen**», wordt dit magnifique aanbod dadelijk afgeleverd. Men bedenke wel **CREMER's Novellen en Vertellingen komen nooit weer**, de gevierde Novellist is helaas overleden. Wie een eer wil bewijzen aan zijne nagedachtenis, verzuime niet van deze zeldzame gelegenheid gebruik te maken. Bij **GEBROEDERS KOSTER, Le-liegracht, Amsterdam.** (4739)

Bataviaansch nieuwsblad, 22 juli 1880:

Bakhuizen van den Brink.

Wie denkt dan ook niet met genoeg en aan zoo menige novelle terug?

Wie herinnert zich niet uit «*Het kriekende kri-kske*», de treffende vergelijking van het krekeltje met den laster. Hoe kan het eentoonig gepiep van dit diertje u het genot van een schoonen avond bederven, en toch, terwijl gij zijn vervelend geluid maar al te zeer hoort, kunt gij het dier zelf niet vinden.

Wie heeft niet hartelijk gelachen bij de lectuur van «*Jan 't kleine revierke*», wanneer hij kwam aan de be-

Algemeen handelsblad, 15 juli 1881:

Zie je! daar heb ik nu een Daalder voor over!!!!!!

CREMER. 5 deelen zamen voor **f 1.50**. Alle Overbetuwsche Novellen in 4 deelen en alle zijn gedichten 1 deel. Ze zijn mooi, hé! Ze zijn lief, niet waar, ik wilde ze wel gaarne bezitten en nog eens lezen en overlezen, als ze maar niet zoo duur waren.

Welnu!!!!!! Wij hebben nu gelegenheid gevonden ze **SPOT-, SPOTKOOP** aan te bieden. Ziedaar de 4 deelen Novellen bevatten die aardige verhalen:

Grietje op 't Hönings-arf. — 't **Kriekende** kriekske. — Op de Kniehorst. — 't Blinkende Hoanje. — Bruur Joapik. — Oan 't kleine rivierke. — 't Pauweveerke. — Kruazemuntje. — Van binnen en van buiten, enz.

De Gedichten bevatten o. a.:

't Beste Kiend", 't Zonneke en 't Moantje", "Jaopik Peter van Hunnze op de Zulveren Brulleft van den Dommenei van Randiek". Ook de andere Gedichten: "het IJs", "de Ziende", "de Rijke", enz. enz.

Nu, dat alles te zamen 5 deelen voor slechts **f 1.50** franco overal heen. De 4 deelen Overbetuwsche Novellen afzonderlijk voor **f 1.20** het deeltje, al de Gedichten afzonderlijk voor **55 Ct.** Men zende slechts Postwissel en schrijve er op "CREMER" aan **GEBR. E. en M. COHEN**, Magazijn van Goedkoope Boeken te Arnhem of te Nijmegen.

(27399)

Duitse vertaling uit 1880:

Das zirpende Grillchen.

Uebersetzt von W. Lange.

1.

Wahrlich schon drei Tage war es eine Hitze gewesen zum Ersticken.

Heiß, heiß war es, und auf der Weide, wo das gemähte Gras hier gestreut und geharkt, dort in Schöber gesetzt oder aufgeladen wurde, sahen die Mannsleute und das Frauenvolk aus wie Delfköpfe; und sie tranken, was sie gerade kriegen konnten, aber zumeist und am liebsten kalten Kaffee oder Thee aus der Röhre eines Kesselschens.

Die Dorfuhzr schlug zwölf.

Es war lustig anzusehen, wie Alles, was arbeitete, mit einem „Ah!“ „Endlich!“ oder „Suchhe!“ Gabel oder Harte fallen ließ, und ein Jeder — nach Ruhe sich sehnend — ein längst beehrtes kühles Plätzchen sich aussuchte: sei's unter den Zweigen eines gestutzten Weidenbaumes oder in dem Schatten eines gerade geladenen Heuwagens.

Die mit Mittagskost gefüllten Köpfe und Soldatenkesselschens gingen aus den Händen derer, die sie gebracht, in die der Rastenden über. Der Angriff ward allgemein und die Landleute, Jung und Alt, ließen sich die geschmorten Kartoffeln und die Schoten mit Mohrrüben herrlich schmecken und fanden es gar nicht schön, als sie mit der heißen Hand sich den Mund abwischen konnten, aber . . . erst tranken sie noch einmal und legten sich dann: der Eine ins Heu, ein Anderer ohne Weiteres auf den Bauch, ein Dritter in einen trockenen Graben und noch Andere blieben, wo sie waren, oder gingen gerade hin, wo sie meinten, daß sie am besten ein Stündchen ruhig schlafen könnten.

Tubantia, 13 augustus 1881:

Zoo juist verschenen:

CREMER

Overbetuwsche Novellen,

inhoudende:

Grietje op 't Höningsarf.

't Kriekende Krickske.

Bruur Joapik.

't Pauweveerke.

Oan 't kleine Revierke.

Kruuzemuntje.

Van binnen en van buiten.

Op de Knichorst.

't Blinkende Hoanje.

Met acht fraaije steendrukplaten, gebonden
in blauw linnen stempelband.

Prijs f 1.50.

Voorhanden in den boekhandel van M. J.
VAN DER LOEFF te Enschede.

Nieuws van de dag, 15 februari 1882:

Aanbieding voor iedereen voor f 2.75.

J. J. CREMER, Overbetuwsche Novellen, Novellen en Vertellingen, te zamen 5 deelen met 16 platen.

INHOUD: Grietje op 't Honingsarf. 't **Kriekende** Kriekske. Op de Kniehorst. 't Blinkende Hoanje. Bruur Joapik. 't Pauweveerke. Kruzemunje. Van binnen en van buuten. Oan 't kleine Revierke. Op den zolder. Portretten. Een Winteravond. Mijn oude Jacob. Wouter Linge. Wat vader Harmen vertelde. Een Oudejaarsavond. Tonen in den Nieuwjaarsmorgen. Zes schetsen in éene lijst. Arme Samuel. Kees Springer in en buiten de Kerk. Driemaal gezien. Wat ik hoorde en zag in den spoorwagen en binnen de wachtkamer. Naar omhoog. Het Jawoord.

Bij deze 5 deelen geïllustreerde uitgaaf van CREMER's Meesterwerken zijn gevoegd de twee beroemde overschoone Oleographiën van F. CARL SIÉRIG.

I. Van het strand, ieder groot 52 bij 40 cM.

II. Naar het strand, Pendanten.

Dat alles bij elkander franco door het geheele land voor f 2.75. Bestel nu voor al uwe Huisgeëbotten, Vrienden en Bekenden zulk een prachtig aanbod en wacht niet te lang, want dat voor dit keurig aanbod liefhebbers zullen zijn is te begrijpen. Alléén verkrijgbaar bij C. STOOTER, Nieuwe Leliestraat 22, Amsterdam.

Voor buiten franco tegen postwissel à f 2.75.

(8286)

Nieuws van den dag, 8 november 1882:

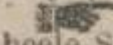
Pakket No. 3 voor f 2.25.

J. J. CREMER, Overbetuwsche Novellen, Novellen en Vertellingen, te zamen 5 Deelen met 16 Platen.

INHOUD: Grietje op 't Honingsarf. 't **Kriekende** Kriekske. Op de Kniehorst. 't Blinkende Hoanje. Bruur Joapik. 't Pauweveerke. Kruzemunje. Van binnen en van buuten. Oan 't kleine Revierke. Op den Zolder. Portretten. Een Winteravond. Mijn oude Jacob. Wouter Linge. Wat vader Harmen vertelde. Een Oudejaarsavond. Tonen in den Nieuwjaarsmorgen. Zes schetsen in éene lijst. Arme Samuel. Kees Springer in en buiten de Kerk. Driemaal gezien. Wat ik hoorde en zag in den Spoorwagen en binnen de Wachtkamer. Naar omhoog. Het Jawoord.

ROLAND. Akademie-leven.

Prijs f 1.80.

 In dit Boek wordt het geheele Studenten-leven geschetst.

zegt: **goede Boeken** voor weinig
2, Amsterdam. Ook alles franco

(2982)

De Standaard, 20 november 1882:

13 extra keurige Prachtbanden voor den spotprijs van f 17.50.

DE COMPLETE WERKEN van J. J. CREMER,

zijnde al de navolgende:

Anna Roose, — Dokter Helmond en zijn Vrouw. — Tooneelspelers. — Daniël Sils. — Hanna de Freule. — Betuwsche Novellen, (Wiege-Mie, De rechte Jozef, De oude Wessels, De reis van Gerrit Meeuwse en zien Zoon naar de Amsterdamse Kermis, Deine-Meu). — Een Reisgezelschap, (Eene zoogmoeder, De Frausche Komiek, De vriend van den Huize, Het einde Ritter's Hans). — Kees Springer. (Een winternacht, Arme Samuel, Achter de sehermen, Het begin, Een dag in de residentie, Een dans op de Meijdervoort, De Koffievrouw. — Kleine Vertellingen, (Twee families, Een winteravond, Oudejaarsavond, Mijn oude Jacob, Driemaal gezien, Naar omhoog, Wat vader Harmen vertelt, Portretten, Schuoden en Blazen, enz. enz.) — Fabriekskind en Werkman. — De Lelie van 's Gravenhage en Tooneelstukken, (Boer en Edelman, Emma Berthold). — Overbetuwsche Novellen, (Grietje op 't Hönigsarf, 't Kriekende Kriekske, Op de Knichorst, 't Blinkende Hoanje, Van binnen en van buiten, Om 't kleine Rivierke, Bella Roel, 't Hart op de Veluw, Japik en Pleuntje, 't Reuske van 't Darp. — Vertellingen en Schetsen, (De Predikants-Dochter, Het Jawoord, 't Lot in den Kerkbuil, De Betuwsche Neef, Wouter Lingje, Op den Zolder, Monte Carlo, enz. enz.) — Het Orgel — Gedichtjes. — Gelegenheidsstukken, (De Reus van Antwerpen, Jan Pier en Kloas Klucht of geen klucht, enz. enz.) en een korte Levensschets van J. J. CREMER, door ARNOLD ISING.

Al die Werken Compleet bieden wij aan in 14 Deelen, keurig netjes ingenaaid, voor den spotprijs van f 12.50, of in 14 extra keurige Prachtbanden voor den spotprijs van f 17.50.

En nu nog iets. Daar er volen in den lande zijn die de Werken van onzen VAN LENNEP, van onzen CREMER gezamenlijk bijeen in eigendon wenschen, stellen wij den prijs voor Van Lennep en Cremer samen, compleet in 27 Deelen, netjes ingenaaid, op slechts f 22.50, en in 27 keurige Prachtbanden gebonden voor den spotprijs van f 32.50, dus tegen zoowat 24 Stuivers per Prachtband.

Onmogelijk zoude het zijn om het kostbaarste wat er is zoo spotgoedkoop te kunnen aanbieden, ware het niet gebeurd dat wij de banden hadden incengeslagen en ze niet gezamenlijk hadden gekocht, gewis men zoude er thans minstens het dubbele voor moeten betalen.

NOG IETS. Belangrijk om te lezen: Daar wij het publiek in de gelegenheid willen stellen om VAN LENNEP en CREMER compleet nog vóór St Nicolaas te ontvangen, stellen wij u voor om niet te dralen met te bestellen teneinde teleur stelling te voorkomen. Op den Postwissel van f 12.50, f 17.50, f 22.50 of 32.50 op te geven wat verlangd wordt, de gelden kan men toezenden per Postwissel aan J. GILTAY & ZOON, Boekbinders te Dordrecht. Voor stipte aflevering blijven borg

Rotterdamsch nieuwsblad, 1 december 1882:

tellen voor 3, en de Nos. 58/59 tellen voor 2 stuks.

NOG EENS:

Verbazend Goedkoop 20 Nummers voor f 2.—, 40 Nummers voor f 3.50, 60 Nummers voor f 5.— bij **GEBROEDERS KOSTER, Leliegracht, Amsterdam.**
Ook naar buiten franco te huis tegen Postwissel.

1. Het Gevonden Kind door G. DE BORDES.
2. Abyssinië en Koning Theodorus.
3. Grietje op 't Hönings-Arf, Overbetuwsche Novellen van J. J. CREMER.
4. Nederlandsche Volksromans door H. C. ROGGE, Fortunatus.
5. Nederlandsche Volksromans door H. C. ROGGE, Reinaert de Vos.
6. Reisherinneringen door P. VAN WOENSEL.
7. J. J. CREMER, 't **Kriekende** Kriekske, Vertelling.
8. Het jaar 1573 door P. C. HOOFT.
9. Het jaar 1574 door P. C. HOOFT.
26. Gewone Deugden met een Kransje, twee novellen door R. KOOPMANS VAN BOEKEREN.
27. De Wet der Stormen door F. W. C. KRECKE.
28. Schetsen met de Pen d. T. VAN WESTHREENE.
29. BRUUR JOAPIK, Overbetuwsche Novelle door J. J. CREMER.
- 30/33. Bloemlezing uit de Werken v. H. CONSCIENCE, 4 stuks.
34. Meteorologie door A. W. STELWAGEN.
35. Stroomen en Rivieren door H. STAHL.
36. Schetsen en Omtrekken door H. KNEPPELHOUT.
37. Oud Nieuws van den Nederl. Landbouw door W. C. H. STARING.

Nieuws van den dag, 13 januari 1883:

22. Nederlandsche Volksromans door H. C. ROGGE, Fortunatus.

23. Nederlandsche Volksromans door H. C. ROGGE, Reinaert de Vos.

24. Reisherinneringen door P. VAN WOENSEL.

25. J. J. CREMER, 't **Kriekende** Kriekske, Vertelling.

26. Het jaar 1573 door P. C. HOOFT.

27. Het jaar 1574 door P. C. HOOFT.

28. Nederlandsche Baker- en Kinderrijmen door J. VAN VLOTEN.

29. Bloemlezing uit de gedichten van J. J. L. TEN KATE.

30. Schetsen en tafereelen door Mr. J. VAN LENNEP.

31. Drie Volksliederen door Dr. JAN TEN BRINK.

32. De Stereoskoop door P. VAN DEN BURG.

33. Ontwikkelingsgeschiedenis van den vrijen handel door A. LAMMERS.

34. D. Sappa en Grietje Ulbes, schetsen uit de geschiedenis van de vervolging der Remonstranten in de eerste helft der 17e eeuw door H. C. ROGGE.

35. Amsterdamsche Avondkout door H. JBS RANDS.

36. De verspreiding en bewarktuiging der Dieren door J. v. d. HOEVEN.

37. Palmerstone en Cobden, Twee levensschetsen door Dr. L. W. VAN DEVENTER.

38. Historiebladen door P. C. HOOFT.

39/42. Bladzijden uit het leven van HUGO DE GROOT door G. BRANDT en A. VAN CATTENBURGH, 4 stuks.

43. Beschouwingen over den doodstaat door JULES SIMON.

47. BRUUR JOAPIK, Overbetuwsche Novelle door J. J. CREMER.

48/51. Bloemlezing uit de Werken v. H. CONSCIENCE, 4 stuks.

52. Meteorologie door A. W. STELWAGEN.

53. Stroomen en Rivieren door H. STAHL.

54. Schetsen en Omtrekken door H. KNEPPELHOUT.

55. Oud Nieuws van den Nederl. Landbouw door W. C. H. STARING.

56. Het Biljart door Dr. BIERENS DE HAAN.

57. Telegraphie, populair behandeld d. W. VRUGGINK.

58/61. Gedichten van W. BILDERDIJK, 4 stuks.

62. Huishoudkunde door Mr. W. R. BOER.

63/64. Kijkjes in de Oude Schoolwereld door J. TER GOUW.

65. De Bosschen door Dr. N. W. P. RAUWENHOFF.

66. Koffie, Thee en Chocolate door O. DAMME.

67. Verdedigings- en Aanvals-Werktuigen door F. A. T. DELPRAT.

68. Versteeningen door Dr. T. C. WINKLER.

69. Boomen en Bosschen door Dr. D. J. COSTER.

70. De Waarde van Goed Voedsel door Dr. S. Sr. CORONEL.

71. DON CARLOS, Geschiedkundig tafereel door Dr. L. W. VAN DEVENTER.

72/74. Gedichten van L. VAN DEN BROEK, 3 stuks.

75. Iets over Gymnastiek door C. FOGTELOO.

76/77. Bloemlezing uit de Gedichten van Mr. J. VAN LENNEP, 2 stuks.

78. JOHANNES HUSS of het Concilie van Constanz door Prof. HENKE.

NOG IETS.

Voor buiten de stad moet men **Eén Cent** per Nummer meer betalen voor de franco ontvangst, dus als men 5 GOEVERNEUR'S en 10 PRESENTBOEKEN kiest, dan moet men 15 Cent meer, alzo f 1.65 zenden. Op den Postwissel of Briefkaart al de Nummers te schrijven die men verlangt.

NB. De Nos. 39/42 tellen voor 4. De Nos. 48/51 tellen voor 4. De Nos. 58/61 tellen voor 4. De Nos. 63/64 tellen voor 2. De Nos. 72/74 tellen voor 3 en de Nos. 76/77 tellen voor 2 stuks.

GEBROEDERS KOSTER, Leliegracht, Amsterdam.

Nieuws van den dag, 20 maart 1883

door O. DAMME.

11. 't **Kriekende** Kriekske, door J. J. CREMER.

12. Telegraphie, populair behandeld door W. VRUGGINK.

13. Iets over Gymnastiek, door C. FOGTELOO.

14. Gewone deugden met een Kransje, Twee Novellen, door R. KOOPMANS VAN BOEKEREN.

24, 25 en 26. **Napoleon I en Franzen**, door A. THIERS, 3 dln.

27. Stroomen en Rivieren, door H. STAHL.

28. Don Carlos, Geschiedkundig tafereel, door Dr. L. W. v. DEVENTER.

29. Historiebladen, door P. C. HOOFT.

30. Reisherinneringen, door P. VAN WOENSEL.

Ieder, die tien Nummers of Exemplaren bestelt voor slechts **Eén Gulden**, aldus éen Dubbeltje per stuk, krijgt daarbij Cadeau: zoo'n prachtvolle, groote, platte Doos met 6 Spelen, als: Ganzenbord, Dubbel Zeespel, Tramwayspel, Skatingrinkspel, Arlequinspel en Doolhofspel. Alles opgeplakt op Bordpapier, keurig, netjes en fraai in kleuren gedrukt. **Ja, 't is waar, 10 Exemplaren uit de Alg. Bibliotheek, en die 6 keurige Spelen, bij elkander voor slechts Eén Gulden.**

Wie nu liever geen Spelen wil hebben mag in plaats daarvan nog 5 Exemplaren, dus 15 Exemplaren kiezen voor slechts éen Gulden. Naar Buiten franco, als men 10 Centen bijdraagt in de kosten van verzending, dus tegen Postwissel van f 1.10 Ct. Men moet op den Postwissel de nummers schrijven, die men verlangt te ontvangen. (1848)

GEBROEDERS KOSTER, Leliegracht, Amsterdam.

Rotterdamsch nieuwsblad, 9 augustus 1883:

 DE KOOPIJES,
die op raken!

No. 1. J. J. CREMER Grietje op 't Hönings-arsen 't **Kriekende** Kriekke, nu / 0.40.
No. 2. Op de Knichorst en 't Blinkende Hoanje, nu / 0.40.
No. 3. Bruur Joapik en 't Pauwvoerke, nu / 0.40.
No. 4. Oan 't kleine Revierke, Kruzmunje en Van Binnen en Van Buuten, nu / 0.40.
No. 1—4 in eens genomen, nu / 1.25.
No. 5. Mr. J. VAN LENNEP. De Ploeg-zoon, in Prachtband, nu / 1.60.
No. 6. De Letgevallen van Ferdinand Huijck, in Prachtband, nu / 1.60.
No. 7. Elisabeth Musch, in Prachtband, nu / 1.60.
No. 8. De Roos van Dekema, in Prachtband, nu / 1.60.
No. 5—8 in eens genomen, nu / 5.75.
No. 9. CREMER, Werken compleet, 14 deelen, nu / 12.50, in 14 Prachtbanden nu / 17.50.
No. 10. VAN LENNEP, Werken compleet, 13 deelen, nu / 12.50, in 13 Prachtbanden, nu / 17.50.
No. 11. CONSCIENCE, Werken compleet, 66 deelen, prijs / 61.50, nu / 27.50; dezelfde 66 Werken in 41 Prachtbanden, prijs / 77.00, nu / 40.
No. 9 en 10 in eens genomen, 27 dln., voor / 22.50, in 27 Prachtbanden voor / 32.50.
No. 9, 10 en 11 in eens genomen, 93 deelen, voor / 47.50, of dezelfde 93 deelen in 65 Prachtbanden voor / 70.
't Zijn hier Werken, die den toets van beoordeeling hebben doorstaan en wondervol goedkoop worden uitgekocht. *Mooier en beter vindt men het nergens, de toezending is franco thuis, onverschillig wat men kiest, na ontvangst Postwissel, waarbij, behalve 't verlangde Nummer, staat vermeld: EEN PRACHTVOL AANBOD.*
Verkrijgb. bij D. BOLLE, Bazaar van Goedkoopste Boeken, Hang bij de Vischmarkt, te Rotterdam. 27535
Catalogus van in prijs verminderde Boeken op aanvraag gratis en franco.

Nieuws Van den dag, 20 september 1883:

<p>Prijs / 1, nu / 1.90. No. 15. J. J. CREMER, Overbetuwsche Novellen, 4 deelen, samen nu / 1.25. Inhoud: Grietje op 't Hönings-arsen. — 't Kriekende Kriekke. — Op de Knichorst. — 't Blinkende Hoanje. — Bruur Joapik. — 't Pauwvoerke. — Oan 't kleine Revierke. — Kruzmunje. — Van Binnen en Van Buuten. No. 16. Diverse fraaie Romans. 3 deelen. Pr. / 8, nu samen / 1.—</p>	<p>No. 28. W. MESSCHERT. De Gouden Bruiloft, groote uitgave met pl. van Rochussen. In prachtband prijs / 2.70 nu / 1.30. No. 29. Aurora, keur van Proza en Poëzy, met keurige staalplaten, in prachtb. verguld op snee. Prijs / 4.50 nu / 1.25. No. 30. Licht, Liefde en Leven, onder redactie van J. F. BLAAUW, W. FRANKEN AZ., S. HOEKSTRA, G. W. VAN DER POT en anderen, 2 dln. Prijs / 6 samen nu / 1.25. No. 31. De twee groote schilde-</p>	<p>Fabelboek, met gekleurde platen. Prijs / 1.50 nu / 0.90. No. 46. C. SCHMID. Bloemlesing, verhalen voor de jeugd, 3 dln. met pl., nu / 1.50. No. 47. FRANS HOFFMANN. Bloemlesing, diverse verh., 3 dln. met pl. Prijs / 3 nu / 1.75. No. 48. Antonie, De kleine Zwerfver, een verhaal met gekl. platen. Prijs / 1.25 nu / 0.50. No. 49. P. J. ANDRIJESSEN. De Kolossus der 19e Eeuw, in Prachtb. Prijs / 1.50 nu / 1.</p>
---	---	---

maar de voorraad moet weg, daarom al zijn het reeds zulke spotprijzen, geef ik aan ieder, die hieruit voor slechts / 3 koopt, nog Cadeau: Ten te. Een Lot van de Amsterdamsche Tentoonstelling. Ik behoeft niet te zeggen dat ieder, die de ruim 7000 kostbare prijzen heeft, stellig een Lot wil hebben, maar buiten en behalve dat krijgt ieder bij elken koop van / 3 ook nog een gratis genummerden Bon, waarop men door aanwijzing der Staatsloterij een geheel 5 pCt. Oostrijksch Aandeel van fl. 300,000, fl. 50,000, fl. 25,000, fl. 15,000 enz., echter nooit minder dan fl. 600. — Speel u thans om uit te kiezen. Wie voor / 6 kiest krijgt, 't spreekt van zelf, twee Loten en twee Bonnecadeau, enz. enz. enz. — De toezending is franco thuis, onverschillig men voor minder of voor meer dan / 3 uitzeekt. Op den Postwissel behalve de Nummers te schrijven: Najaars-Aanbieding.
Verkrijgbaar bij D. BOLLE, Bazaar van Goedk. Boeken, Hang b/d Vischmarkt, Rotterdam

Hoe is het mogelijk ?????

Cremer ... 2 Prachtbanden ... vol fraaie Platen voor f 3.50

Kent gij ze wel de beelderige Novellen? We bezitten die tbans in 2 keurige Prachtbanden, zeer fijn bewerkt, met 16 fraaie Platen.

Ziehier wat ze bevatten:

Grietje op 't Höningsarf. 't **Kriekende** Kriekske. Bruur Joapik. 't Pauweveerke. Oan 't kleine Revierke. Kruuzemunje. Van binnen en van buuten. Op de kniehorst. 't Blinkende Hoanje. Op den Zolder. Portretten. Een Winteravond. Mijn oude Jakob. Wouter Linge. Wat vader Harmen vertelt. Een Oudejaarsavond. Tonen in den Nieuwjaarsmorgen. Zes schetsen in eene lijst. Arme Samuël. Kees Springer in en buiten de kerk. Driemaal gezien. Wat ik hoorde en zag in den Spoorwagen en binnen de Wachtkamer. Naar omhoog. Het jawoord.

Werkelijk, hoe onbegrijpelijk het ook schijne, die 2 prachtige werken van den eenigen genialen, beroemden CREMER, 2 Prachtbanden vol fraaie Platen, een sieraad voor elke Huiskamer, voor elk Salon, voor ieder huisgezin, waarin met fraaien druk al de boven omschreven staan, kosten *franco* overal heen slechts **f 3.50**. Men zende Postwissel, schrijve er op »Cremer» en het Prachtwerk ontvangt men *franco* van **Gebr. COHEN**, Magazijn van Goedkoope Boeken, te *Arnhem* of te *Nijmegen*.

cadeau te krijgen.

Doch dat is nog niet alles! Gij krijgt veel meer nog voor uwe 18 Stuivers, want wij geven er ook nog bij cadeau:

1. Een afdoend **geneesmiddel voor een kranke Maatschappij** (doelend op het Socialisme dezer dagen), door H. BARENDSSEN.
2. **Vijf Photographie-Portretten** van beroemde Nederlanders, en
3. 't **Kriekende Kriekske**, overbetuwsche vertelling door J. J. CREMER, 4e druk.

Dus wel te verstaan: 1. **Oud Amsterdam**. 2. **Keurige Oleographie**. 3. **Platte Grond**, nieuwe uitgave. 4. **Socialisme**. 5. **Vijf Portretten**. 6. **Novellen van Cremer**, en dat alles voor **90 Cts.** afgehaald of voor 95 Cts. per Postwissel te zenden *franco* door geheel het land.

Bij **GEBROEDERS KOSTER**, Leliegracht 28, Amsterdam.

** KOOG A/D. ZAAN, 1 Maart. Hedenavond trad alhier in *De Waakzaamheid* op voor eene goed gevulde zaal de heer J. M. van Aken van Amsterdam, die ten voordeele der volks-leesbibliotheek van het Nut „Het **kriekende** Kriekske” van Cremer, en „Eene heele lieve Verrassing”, van Justus van Maurik met veel talent voordroeg.

Deze lezing verschafte het bestuur dier bibliotheek ongeveer 75 gulden aan toegangsgelden, welke best te gebruiken zijn.

Nieuws van den dag, 16 juni 1891:

1 GULDEN inplaats van f 5.20.

Wie zal zulk een kostbaar boek voor den huiselijken kring voor slechts **EEN GULDEN** laten staan, te meer daar men het recht heeft uit onderstaande verzameling nog een Boekwerk er bij te kiezen:

1. **Dwarskijkersverzen**, Bokkesprongen van Ouden en Jongen. Vermakelijke lectuur voor Verliefd en niet-Verliefd, door **SERVAAS DE BRUIN**.
2. **Kijkjes in de Oude Schoolwereld**, door J. TER GOUW, 2 deeltjes.
3. 't **Kriekende Kriekske**, Overbetuwsche Vertelling, door J. J. CREMER.
4. **De Gedichten v/d Schoolmeester**, uitgeg. door Mr. J. VAN LENNEP.
5. **Oud en Nieuw**. Verzameling van Oorspronkelijke Gezelschapsliederen op algemeen bekende en zeer geliefkoosde zangwijzen, door W. METS Tz. (Vierde herziene en verbeterde druk).
6. **Uien en Pillen**. Vluchtige grepen. Grappige Schetsjes en Schalksche Rijmen, door JAN COURAGE (Tweede druk).

Alles franco thuis na toezending van postwissel aan **GEBROEDERS KOSTER**, Leliegracht 28. Amsterdam, of aldaar af te halen. — Op den postwissel te zetten: **ONUITPUTTELIJK AANBOD**, en het nummer 't welk men er bij verlangt.

Nieuws van den dag, 13 maart 1895:

van VAN LENNEP voor slechts / 7.50 in 12 prachtbanden.

En ten tweede: Alle Werken van J. J. CREMER, de complete CREMER eveneens in 12 keurig fraaie uniforme prachtbanden voor slechts / 7.50.

Alle werken van CREMER, Betuwsche Novellen: Wiege-Mie, De rechte Jozef, Deine-Meu. — Een reisgezelschap. — Eene Zoogmoeder. — De Fransche Komiek, Ritter's Hans. — Kees Springer, Arme Samuël, Jacob, Wat Vader Harmen vertelt, Schudden en blazen, enz., enz. — De Lelie van 's-Gravenhage, Tooneelstukken. — Daniël Sils. — Anna Rooze. — Dokter Helmond en zijn vrouw. — Hanna de Freule. — Tooneelspelers. — Overbetuwsche Novellen: Grietje op 't Honigsarf, 't **Kriekende** Kriekske, Bella Roel, Op den Zolder, Monte Carlo. — Het Orgel. — Gedichtjes, enz. enz., en een Levensschets van CREMER door ISING.

Alle werken van CREMER in 12 keurige prachtbanden slechts / 7.50. Alleen de rijk in goud bewerkte banden zijn den prijs waard.

?? Is dat gek hé? Is dat fraai hé? ~~Maar~~ Maar wij zijn nog niet gereed! Wie van dit koopje profiteert, kan bovendien nog rijk worden in een paar dagen.

Elk die een compleeten VAN LENNEP koopt voor / 7.50, rijk gebonden, krijgt bovendien geheel gratis een bewijs van aandeel in de toewijzing der 6 Premieloten ter waarde van / 508 — in Serie B van ons / 10,000 aanbod, welk bewijs later nog recht geeft op deelname aan de toewijzing van den hoofdprijs, bestaande uit 40 volle Premieloten ter waarde van / 5070.—

Evenzoo geven wij bij een compleeten CREMER in 12 prachtbanden, een dergelijk bewijs van aandeel, en die beide seriën, 24 prachtbanden, den compleeten VAN LENNEP en den compleeten CREMER, koopt, bekomt 2 bewijzen van aandeel in de toewijzing van een fortuin. Meer dan 1000 volle aandelen worden niet uitgegeven.

Op den te zenden postwissel zette men „PRACHTBANDEN-AANBOD“ benevens den titel van het verlangde en men ontvangt deze meesterwerken van Hollandsche romantiek franco uit de Magazijnen van Goedkoopse Boeken van GEBR. E. & M. COHEN, te Arnhem

De Graafschapbode, 1 februari 1896:

BARCHEM.

— Donderdagavond j.l. had hier de derde lezing in dit seizoen plaats. Als spreker trad op de heer A. K. E. Horst uit Lochem, die op meesterlijke wijze voordroeg „'t **Kriekende** Kriekske” van Cremer, en ons daardoor eenen avond verschaft, even genotvol als leerrijk. Met een woord van hulde en dank aan den geachten spreker werd deze genoegelijke en onvergetelijke avond besloten.

Steenwijker courant, 22 februari 1897:

— Den 16 Februari l.l. hield het Departement Frederiksoord en Omstreken der Maatschappij tot Nut van 't Algemeen eene vergadering te Noordwolde. Als spreker trad op de heer H. C. Brouwer, die voor de pauze het „kriekende Krieske” van Cremer voordroeg, na de pauze een viertal luimige gedichten van Laurillard. De heeren Meijndersma en Lijsten hadden tot bijdrage ieder een stukje van Justus van Maurik.

Nieuws van den dag, 31 oktober 1899:

Om nit te kiezen, raadplege men de volgende Algemeene Bibliotheek,

bevattende een Schat van Binnen- en Buitenlandsche Letterkunde. Oudere en Nieuwere Algemeene en Vaderlandsche Geschiedenis, Staatshuishoudkunde, Maatschappelijke Belangen, Sterrekunde, Natuur- en Scheikunde, Planten- en Dierkunde, Land- en Volkskunde, Kunsten, Landbouw, Handel, Nijverheid, enz.

1. J. J. Cremer. 't Pauwen- verke.	19. C. E. van Kootsveld. Overbiss.	43. G. D. J. Sobotel. De Hol- landsche Keizer en Kelder der 17e eeuw.	69. J. J. Cremer. 't Kriekende Kriekke. Overbetuwsche Vertelling.
2. J. van der Horven. De Verzpreiding en Doelmatigheid der Bieren.	20. J. J. Cremer. Bella Roel. Overbetuwsche Vertelling.	44 en 45. J. ten Gouw. Krijles in de oude Scheelwereld.	70. P. C. Hoofft. Het jaar 1578.
3. Jules Simon. Beschouwingen over de Doodstraf.	21. O. Damme. Koffie, Thee en Chocolade.	46. J. J. van Kats. Bloem- lesing uit zijne Gedichten.	71. P. M. van der Wulp. Aby- sinis en Koning Theodora.
4. Dr. Bierens de Haan. Het Eljarik.	22. P. W. C. Krecko. De Wet der Stroom.	47. J. J. Cremer. Broer Jospik. Overbetuwsche Vertelling.	72. P. C. Hoofft. Het jaar 1578. Drie Vollenliessen.
5. C. E. van Kootsveld. Het jaar 1900.	23. T. van Westrheene. Schetsen uit de Pen.	48--49 en 50. A. Thiers. Napo- leon I en Protest. 3 deeltjes.	73. J. J. Cremer. 't Blikkende Hooze. Overbetuwsche vertelling.
6 en 7. Mr. W. H. Boer. Nier- houdende 2 deeltjes.	24. W. M. Loggeman. Kasbela. 5 deeltjes.	51. H. Wijs. Een Geheim.	74. A. W. Stellwagen. Histo- riologie.
8. Dr. L. W. van Dorrenter. Fotoband. Een Levensbeeld.	25. Typen door den ouden Heer Suis.	52. Mr. J. v. Lennep. Schetsen en Teekeningen.	75. H. C. Rogge. D. Sapien en G. Uban.
9. J. J. L. ten Kats. Anderen's Prankboek, weder prenten. Ver- telligen van de Maan.	26. M. W. Schetsena. Wees- verzorging in vroegere en in onze dagen.	53. W. de Jong. Dichtjes van een Boersarbeider te Veelen.	77. H. Stahl. Stromen en Ri- vieren.
10. W. Vrugink. Telegraphia. Populair behoudend.	27. P. C. Hoofft. Het jaar 1578. Blossering uit zijne werken. 4 deeltjes.	54. Dr. D. J. Coester. Hoopen en Dromen.	78. J. Knoppelhout. Schetsen en Outsketten.
11. G. Keller. De Heer van Boorden en zijn Gezin en Een Klokkenbedij.	28--29. J. van d. Linden. Ned.- landsche Volkskeshoud- kunde.	55. Dr. D. J. Coester. Hoopen en Dromen.	79. 80 en 81. W. C. H. Starling. Over den Nederlandschen Land- bouw. 3 deeltjes.
12. A. A. Staart. Onze Gevran- gen.	30. F. A. T. Delprat. Verdel- dingen en aanvradwerktoegen.	56. P. Kaiser. De verbaatsin- gen van Zee en Manz.	82 en 83. Mr. J. van Lennep. Blossering uit zijne Gedichten. 2 deeltjes.
13. Dr. N. W. P. Hauwen- hoff. De Boeken.	31. P. Kaiser. De verbaatsin- gen van Zee en Manz.	57. Dr. S. H. Coronel. De waard van goed vreedel.	84, 85, 86 en 87. W. Bilderdijk. Gedichten. 4 deeltjes.
14. E. Koopmans van Bokro- p. Gewone Dingen, met een aanhang. Twee novellen.	32. A. Lammers. Ontwikkelings- geschiedenis van den Vigen Handel. De Laurillard. Een Tocht naar Sedan.	58. Dr. L. W. van Dorrenter. Den Carol. Geschiedkundig Tafel.	88, 89 en 90. G. Brandt en A. van Cattenburgh. Bredij- den uit het leven van Hugo de Groot. 4 deeltjes.
15. P. van den Berg. De Ste- noscoop.	33. J. van Vlotten. Neder- landsche Baker- en Kinderrijzen. 2 deeltjes.	59. G. v. d. Linden. De vrijwil- lige jagers der Nederlandsche Hoog- school in 1839 en 1841.	91. G. de Bordes. Het Ge- roden Kind.
16. Dr. D. de Looz. Zeesnel en Malk. Een paar onderwerpen uit het gebied van schiedkunde.	34. J. van Vlotten. Neder- landsche Baker- en Kinderrijzen. 2 deeltjes.	60. F. C. Donders. Zien en Slijven Zien.	92. Dr. L. W. van Dorrenter. Palmerston en Cobden. Twa Levensschetsen.
17. Mr. J. van Lennep. Blosser- ing uit zijne Gedichten.	35. L. van den Broek. Ge- dichten.	61. Prof. Henke Johannes Hus en het Concilie van Constanz.	93. H. E. Eshbranda. Amster- damsche Avondkwaat.
18. H. C. van Hall. De Natuur- lijke verscheiding van den Boden van Nederland.	36. M. A. Foré. Karel de Groot.		

Alsoo goed begrepen. Elk Nummer uit de Nummers 100-100 VLEEFFIG CENTS. en 5 deeltjes naar keuze uit de Algemeene Bibliotheek gratis er bij.

Wie nu, om naar een voorbeeld te nemen, wilt het belangrijke Werk van Dr. SCROOT, Leesgedichten, aangeleid door 5 Nummers, betaald daervoor slechts f 1.50 en heeft bovendien nog 7 reeds 15 Gedichten uit de Algemeene Bibliotheek gratis er bij uit te kiezen.

't Is, in één woord, een onbegrijpelijk goedkoop Aanbod, zooals nog nimmer gedaan is, en waarvan gedurende deze Week mede nog 10 pCt. voor het „Boudoer Kruijs" bestemd is.

Bezetal dus spoedig en verzeld vooral aandachtig op het Simbool van Postwissel de Nummers welke men koopt en de Nummers der Algemeene Bibliotheek, welke men slijken kan best. Naar Buiten alles franco Thuis na ontvangst van Postwissel.

Te bekomen bij GEBROEDERS KOSTER, Leliegracht No. 28. Amsterdam.

Algemeen handelsblad, 26 november 1901:

???? Is dat mooi???? Is dat goed????

en dat alles, alles te zamen, alle romantische werken van VAN LENNEP voor slechts f 7.50 in 12 prachtbanden.

En ten tweede: Alle werken van J. J. CREMER, de complete CREMER eveneens in 12 keurig fraaie uniforme prachtbanden voor slechts f 7.50.

Alle werken van CREMER. Betuwsche Novellen: Wiege-Mie, De rechte Jozef, Deine-Meu. — Een reisgezelschap. — Eene zoogmoeder, De Fransche komiek, Ritter's Hans, — Kees Springer, Arme Samuel, Jacob, Wat vader Harmen vertelt, Schudden en blazen enz. enz. — De Lelie van 's-Gravenhage, Tooneelstukken. — Daniël Sils. — Anna Roose. — Dokter Heimond en zijn vrouw. — Hanna de Freule. — Tooneelspelers. — Overbetuwsche Novellen: Grietje op 't Hönigsarf, 't Kriekende Kriekke, Bella Roel, Op den zolder, Monte Carlo. — Het Orgel. — Gedichtjes, enz. enz. en een Levensschets van CREMER door ISING.

Alle werken van CREMER in 12 keurige prachtbanden slechts f 7.50. Alleen de rijk in goud bewerkte banden zijn den prijs waard!

?? Is dat gek hé? Is dat fraai hé?

Op den te zenden postwissel zette men „Prachtbanden-aanbod”, benevens den titel van het verlangde en men ontvangt deze meesterwerken van Hollandschen romantiek franco uit de Magazijnen van Goedkope Boeken van GEBR. E. & M. COHEN, te Arnhem en te Nijmegen.

Arnhemsche courant, 17 juli 1905:

— Bij A. W. Sijthoff te Leiden is verschenen :
no. 1 van Leidsche herdrukken, drie der Over-
Betuwsche vertellingen van J. J. Cremer, nl. :
't Pauweveerke, 't **Kriekende** Kriekske en Kruuzemuntje. Jammer dat het aardige boekje met
zoo'n kleine letter gedrukt is.

Nieuws van den dag, 18 juli 1905:

No. 1 van deze herdrukken brengt drie Overbetuwsche Vertellingen van Cremer: 't Pauweveerke — 't **Kriekende** Kriekske — Kruuzemuntje.
Drie van zijne mooiste en fijnste schetsen. Men leze of herleze ze eens. Wie ze niet kent — duizenden jongeren misschien — zal verbaasd staan van dezen gevoelvollen humor, van deze fijne observatie, van deze bondigheid. Ze zullen verbaasd staan, want humoristisch en is er tegenwoordig niet één; bondigheid is evenmin bekend, en de observatie meent men tegenwoordig eerst ontdekt te hebben.
Wie ze wel kent, zal ook genieten, vooral als hij zich daarbij kan voor den geest brengen hoe Cremer ze met zijn fluweelen stem voordroeg.

Algemeen handelsblad, 21 juli 1905:

A. W. Sijthoff te Leiden begint, à l'instar van de „Zwolsche”, een reeks „Leidsche Herdrukken”, een buitengewoon goedkoop uitgaafje, dat misschien wel mede zijn ontstaan te danken heeft aan het plan om goedkope lectuur uit te geven van den heer L. Simons. In het eerste deeltje, dat verschenen is, vinden wij drie vertellingen van J. J. Cremer, „'t Pauweveerke”, „'t **Kriekende** Kriekske” en „Kruuzemuntje”, de bekende lieve, och, misschien wel wat te lieve maar toch zoo aardige vertellingen, waarvoor indertijd op de Amsterdamsche H. B. S. de heer Hagedoorn, die ze ons voorlas, ons jongens wist te winnen.
Voor den prijs ziet dit boekje er werkelijk nogal goed uit. Wel is de afstand tusschen de regels wat klein, maar de letter is duidelijk.
Nog drie deeltjes met novellen van Cremer worden toegezegd; verder werken van Van Lennep, Vosmaer, Ten Brink, Gram, Keller, Limburg Brouwer, Andriessen, Louwerse, ook Da Costa, Vondel enz.
Een uitgaaf, waarvan de uitgever zeker plezier zal beleven.

Nieuwsblad van Friesland, 22 juli 1905:

Ter Aankondiging.

De heer A. W. Sijthoff te Leiden zal, onder den titel van „Leidsche herdrukken“, een serie overdrukken geven van het beste uit de werken onzer meest bekende vaderlandsche schrijvers. Voor één dubbeltje heeft men dan een werkje van 78 bladz., met compressen en toch duidelijken druk, dus heel wat lectuur. Het eerste no. bevat Cremers Overbetuwsche novellen „t Pauweveerke“ „t **Kriekende** Kriekske“ en „Kruuzemuntje“. In volgende nos. zullen worden gegeven Van Lennep, Vosmaer, Ten Brink, Keller, Gram, enz.

De Tijd, 8 januari 1910:

lijk hij dichtede in het Vlaamsch het „Christelijk Liet“ Wilhelmus van Nassouwe, ons 2de volkslied. Ten slotte nog een woord over wat A. R. te T. in zijn hekeling noemt „de taal van het **Kriekende** Kriekske“. J. J. Cremer bezigde m. i. in zijn „Betuwsche en Overbetuwsche vertellingen“ zijn „Hanna de freule“, „Tooneelspelers“ enz. en in zijn tooneelstukken gewoon ons Nederlandsch, enkel iets aangepast aan de streek, waar zijn onderwerpen zich afspeelden (in Gelderland, Bom-meler Waard enz.).

Het centrum, 7 januari 1911:

's Avonds zat Herman te lezen bij Mama, of hij ging met Vader een »Singeltje om«.

Hij wist vader te wijzen het huis waar vóór 30 jaar Cremer was geboren, de schilder, die uit 's-Hage in den zomer hier buiten op Oldenhof zulke mooie Geldersche novellen kwam schrijven: »Wiege Mie« en »de oude Wessels en zijn Gezin«, en »de Reis van Gerrit Meeuwsen« en »Deine Meu« en nu laatst »Pauweveerke« en »het **Kriekende** Kriekske«. Hij wist waar Lindo had gewoond, die voor zijn benoeming te Breda docent was aan 't Arnhemsch gymnasium, en die zoo lekker »smitsen« kon in zijn »Brieven en Ontboezemingen«, zijn »Afdrukken van Indrukken«, zijn »Familie van ons«, en nu weer in zijn »Spectator«, die vóór twee jaar was geboren, en thans nog te Arnhem verscheen. En Josuë Witz, den drukker, kende hij ook; alles wat Roomsch was kwam van daar, tot zelfs de seminarium-bulletins die hij straks uit Kuilenburg driemaal 's jaars krijgen zou. Ook bij deken Brouwer mocht hij met vader aleens mee op bezoek. Maar in zijn verdere seminarie-jaren zal hij met dien merkwaardigen man en met de andere heeren van de pastorie veel vertrouwer worden.

Rotterdamsch nieuwsblad, 22 januari 1912:

Voorpoot van een krekel, in het middengedeelte het oor.

ger onder de insecten heeft zelfs romanschrijvers op stang gejaagd. De beroemde Charles Dickens schreef onder zijn beroemde Kerstvertellingen er één, die „'t Krekeltje aan den haard” heet en van onzen eigen Cremer is het „kriekende krieksken” een veelgelezen novelle. Maar menigeen zou op den duur het sjirpend krekellied eer ergerlijk dan aangenaam vinden: onze zenuwen krijgen 't zoo gauw te kwaad tegenwoordig.

Ondertusschen, al heeft de krekel een bijzonder ouderwetsch in zijn wezen, 't is toch geen Europeaan van origine. Met kakkerlak, schildluis en colorado-kever is hij te danken aan de koloniale expansie en

Nieuwe Hoornsche courant, 17 januari 1925:

— HAUWERT

Nut. — „Nut en Genoegen” heeft Donderdagavond ten lokale van den heer Baas zijn eerste vergadering met dames gehouden in 1925. Door den voorzitter werd het groot aantal opgekomenen hartelijk welkom geheeten, in 't bijzonder den heer A. Laan en echtgenoot van Oostwoud. Mej. E. Laan—Gast was zoo bereidwillig hier eens een lezing te houden. Na lezing der notulen werd het woord aan de spreekster gegeven. De lezing was getiteld: „Het kriekende kriekske”, van Cremer. Met groote aandacht werd spreekster gevolgd, niet alleen om de mooie lezing, maar vooral om de mooie voordracht, die in Geldersch dialect werd weergegeven.

Nieuwe Hoornsche courant, 9 november 1925:

— BENNINGBROEK.

Nut „Nieuw Leven”. — De eerste Nutsbijeenkomst werd heden ten huize van A. Winkel gehouden. Door den voorz. R. Sasburg werden allen hartelijk welkom geheeten, waarna na een gemeenschappelijk gezongen lied, de secr. K. F. Nobel de notulen der vorige bijeenkomsten las, welke onder dankzegging werden goedgekeurd. — De penn. D. Rooker gaf vervolgens een overzicht van zijn finantieel beheer, waarvoor ook hem dank werd gebracht. De lezing van dezen avond werd gegeven door den heer W. F. van Wijk met „'t Kriekende Kriekske” van J. J. Cremer, een der mooie over-Betuwsche Novelletten met zedelijke strekking, hoe de laster verwoestend werkt op de maatschappelijke verhoudingen.

Rotterdamsch nieuwsblad, 16 september 1926:

lasting laten betalen.

5248

— A. C. v. d. G., alhier. Dat de Spanjaarden huiskrekels in kooitjes houden terwille van hun „gezag” en dat Dickens het „kriekende kriekske” uit Cremer's Overbetuwsche novellen ver eeuwigde, schijnt voor u geen aanleiding om het concert achter uw behang aange naam te vinden. U kunt ze daar niet bereiken met de hand en ze zijn ook veel te vlug ter been om u dat gemakkelijk te maken. Strooi achter 't behang gelijke hoeveelheden fluornatrium en meel of gips vooraf goed vermengd. Komen de diertjes er niet achteruit om te eten? Dan zou men het mengsel des nachts op een schoteltje gereed kunnen zetten.

Het volk, 1 oktober 1927:

In de heropende zitting krijgt de verdediger mr. Roobol het woord.

Pl. zegt, dat deze zaak is blijven steken; het Hof zal hem niet beschuldigen de zaak te hebben laten vastloopen, maar pl. heeft wel gemerkt dat het Hof gewild had dat spr. op andere wijze in deze zaak was opgetreden. Pl. wijst er op, dat hij het Hof verzocht heeft de zaak te leiden zooals dit voor de waarheid het best was. Toen pl. het kilo zware dossier in handen kreeg, is hij naar Vroege gegaan, die alles voor gelogen verklaarde. Pl. heeft de schouders opgehaald, maar hij heeft gezegd „ik zal je gelooven, maar ik geloof, dat je liegt”. Pl. heeft hem den raad gegeven niet alles te ontkennen. Pl. dacht aan het **Kriekende** Kriekske van Cremer, het is een zaak die in dezelfde streek speelt als het verhaal. Het **Kriekende** Kriekske deed zijn geluid hooren, zonder dat men wist waar het vandaan kwam. Toen pl. zijn onderzoek had ingesteld, heeft hij het gevonden. Nadat pl. had gehoord dat mej. Havenman door een koopman in dekens was gehoord, heeft hij tot Blitterswijk gezegd: ga jij nu eens naar die vrouw die je kent en spreek met haar. Pl. heeft hoop, te hebben meegewerkt tot het vinden van een oplossing in deze zaak. Hij heeft zich steeds in verbinding gesteld met den prokureur-generaal en heeft van deze medewerking ondervonden. waar pl. hem dank voor

HERINNERINGSDATA.

5 Juni 1930

50 jaar geleden overleed de bekende Nederlandse schrijver Jacobus Johannes Cremer.

Aansankelijk wijdde Cremer zich aan de schilderkunst onder leiding van den landschapsschilder F. H. Hendriks te Oosterbeek. In 1846 ging hij naar den Haag om daar zijn studien voort te zetten, maar het groote enthousiasme, waarmee zijn novellen, die hij tegelijkertijd schreef, ontvangen werden, deed hem besluiten aan het schrijven in het vervolg zijn krachten te besteden.

Vooraf bekend zijn zijn Overbetuwsche novellen, waarin men den schilder herkent, die een open oog heeft voor de eigenaardigheid van landschappen, zeden en gewoonten. Hiervan moeten genoemd worden: „Wiege Mie“, „Het **Wilde Kriekke**“, „Het Pauwenveerke“, „Bruur Joepik“, „Kruisemuntje“ enz.

Ook vele romans („Daniël Sils“, „Anna Rooze“, „Dokter Halmond en zijn vrouw“), vertellingen en toneelstukken werden door Cremer geschreven. Veel van zijn Betuwsche novellen werden in andere talen overgebracht, in het Fransch en in het Duitsch. In zijn romans toonde deze schrijver een open oog te hebben voor de sociale kwesties; hij behandelde hierin de wereld der fabrieksarbeiders.

Zijn gezamenlijke werken zijn in 14 deelen uitgegeven.

Nieuwsblad van Friesland, 26 februari 1931:

Met geen könnink wil hie wiseelen.
Kik geen menseche non et oog.
Wacht slechts zegen van umhoog.
Löt zich liefst niet völ bedisselen.
Vuult zich frank en vrij en stark,
Zien ontspänning is zien wark.

Bovenstaande is overgenomen uit den bundel „Bij ons in 't land der Saksers“, bijeenverzameld door Dr. J. Waterink. Hiermee naderen we de schoone Geldersche dreven, waar zoovele historie en romantiek zich heeft afgespeeld. Wij denken hierbij allereerst aan den schrijver van „**Kriekende kriekskens**“ en andere novellen, ons nagelaten door J. J. Cremer.

Ook tusschen het Over-Betuwsch, het Veluwsch en het Achterhoeksch schijnt nog verschil in uitdrukking, uitspraak en landsaard te bestaan. In den geest van Jan van Riemsdijk, den dichter-zanger, die zoo typisch het Geldersche boertje uitbeeldt, geven wij voor de variatie nu eens een stukje uit een

Het vaderland, 8 mei 1933:

Een tweede fout in dit boek wordt gevormd door de onderschriften. Die zijn 'n enkele maal heel aardig, soms echter van een onplezierige onbenulligheid. Ze missen die echtheid, die voor de fotografie juist zoo'n levensvoorwaarde is. Onderschriften als: „Ich bin ja heut' so glücklich", wat toespeelt, op een film, die stom toevallig op het moment van de samenstelling aan de orde is en die later weer in het niet verdwijnt, of: „Het kriekende Kriekske", die den goeden Cremer plotseling probeert erbij te slepen...., dat is geestelijk te goedkoop, te gemakzuchtig getiteld. En dat kan men van méér onderschriften getuigen.

Men heeft dit boek te mooi willen maken. Men heeft de samenstelling niet aan één fijnen geest opgedragen, maar aan een heel college van „deskundigen", die hier hun conferentie-resultaten aanbieden achter een

Nieuwsblad van het Noorden, 15 september 1934:

tleerend typeert.
Om her- en derwaarts uit het vele voor bovenstaande bewijzen te geven, J. J. Cremer bewees het met zijn „Betuwsche" en „Over-Betuwsche Novellen" (o.a. „de Reis van Gerrit Meeuwsen en zien zeun noar de Amsterdamsche karmis", „t Kriekende Krielske", „Kruuzemuntje"). Sterker bewijzen leverden later de gebroeders Halbertsma voor het Friesche dialect, dat in vele opzichten in een ulterst-gunstige positie verkeert, omdat het naast vele kleinere, plaatselijke dialecten als 't ware een Friesche taal bezit, waarvan ook de gebroeders Halbertsma zich bedienden. En om tenslotte nog een vermelding van recen-ten datum te geven, dicht bij huis, van onze naaste bureu, voor Drenthe — een provincie, die arm is aan eigen letterkunde —, schreef Houwink een bundel novellen en impressies, die zuiver dialect-literatuur mogen heeten.

Provinciale Overijsselsche en Zwolsche courant, 27 juni 1936:

ook gauw weer oaver. Taallesse kregen wi'-j van de baas — dät was de olde meneer Elberts! Dät er 'n stroate not die man is enuumd, dät ef mi'-j goed edoan! Now könt de olden nog is aan de jongen vertellen, wie meneer Elberts was. Wat kon die uut zo'n paer zinnechies wat uudaelen! A'j wat anleg adden, dan leerden l'-j iedere oavend 'n ele boel. En dan mosse goan veurlézen! Ae, ik 'eur 't nog, al is 't meer as fiefdig joeur eléden. De Oaver-Betuwse novellen van Cremer — 't **Kriekende** Kriekse — 't Blinkende Hoanje — de reize van Gerrit Meuwse en zien zeune Gijs noar de Amsterdamse Karmis — en dan van die „Hondententoonstelling“. 't Was, o'j alles veur ow ogen zagen, as-tie zwoeure stemme dät zo prachtig zei. Nee, meneer Elberts, ik zai ow altied in ere ollen, al wör ik ook onderd joeur! En dan nog de dirrekteur van de Börger-oavendskoele. Ik nuume die niet 't laeste, umdä'k 't minste respect veur 'm ebbe! Nee, net andersumme! Dät was meneer Kuiper, Dr. H. H. Kulper. Die gaf ons lesse in Natuur- en Skeikunde. IJ liet ons völle moole proeven zien! 'n Prachtkeres! Ik sie 'm nog lopen, 'n grote, förse man met 'n moole zwärte jässe an en de oge oed op! En skaessenrieden, dät e kon! Fijn eur. Laeter is e weg egoan! IJ was benuumd tot „Inspecteur van den Arbeid“ en gonk noa Breda. IJ en meneer van Löben Sels waeren de eerste Inspecteurs!

Nieuwsblad van het Noorden, 1 september 1938:

Muzikantjes in huis, in den tuin en op het veld

Wie Cremers nu bijna vergeten Over-Betuwsche novellen heeft gelezen, kent het **kriekende** kriekse van naam en wie naast een ouderwetschen bakker met een oven woont of gedurende de vakantie op het land rust zocht, hoorde den kleinen muzikant of kreeg hem wellicht ook te zien, hoewel hij een nachtdier is, of eigenlijk geworden is door aanpassing aan de omstandigheden, die hij in ons land heeft gevonden. Het kriekse of heempje, de ietwat duidelijker als huis-krekel aangeduide diersoort, die *Gryllus domesticus* heet, is in Nederland en in andere landen ingevoerd, mogelijk van Madera, maar zekerheid bestaat hieromtrent niet. In elk geval zoekt het kriekse warme plaatsen op, die het vindt in bakkerijen maar ook in ouderwetsche boerenwoningen met openvuur, die er in Cremers tijd meer waren dan tegenwoordig.

Men kan echter ook buiten krekels hooren, vooral in droge streken en in bosschen op zandgrond, waar de veldkrekel en de boschkrekel op en in den grond wonen, maar waarvan de laatste vrij zeldzaam is. De eerste is onze grootste en zwaarst gebouwde krekel als men den tot dezelfde familie behorenden veenmol uitschakelt. Deze veenmol is berucht door zijn graven in den bewerkten tuingrond, maar voor den natuuronderzoeker is hij een zeer merkwaardig dier, door de geraffineerde aanpassing aan zijn onderaardsche levenswijze, waarvoor o.a. de voerpooten tot krachtige graafwerktuigen zijn geworden. Het is werkelijk de moeite waard om een veldkrekel en een veenmol met elkaar te vergelijken.

Trouw, 11 december 1980:

Het parool, 13 december 1980:

Meer info op: www.jacobcremer.nl

Laatst bijgewerkt op 17 april 2020.